

वर्गदृष्टि

Bargadristi Weekly

साप्ताहिक

वर्ष ६ अङ्क ११

पूर्णाङ्क २४९

२०७८ भदौ २१ गते सोमबार

Monday, 6 Sep., 2021

पृष्ठ ८

मूल्य रु. १०/-

तत्काल एमसीसी खारेज गर्ने आन्दोलनमा सहभागिताका लागि अन्तर्राष्ट्रिय लेखक तथा पत्रकार केन्द्रको अपिल

अमेरिकी साम्राज्यवादका दलालहरूको स्वार्थपूर्ति हुने र नेपाल राष्ट्र र नेपाली जनताको राष्ट्रिय स्वाधीनतामाथि दखल हुने खालको एमसीसी परियोजना भएको ठहर काठमाडौं। अन्तर्राष्ट्रिय लेखक तथा पत्रकार केन्द्रको तर्फबाट यसका अध्यक्ष हस्तबहादुर केसीव्वारा एमसीसी तत्काल खारेज गर्न र त्यस विरुद्धका हरेक आन्दोलनहरूमा सहभागिताका लागि आन्वहन गर्दै निम्न वक्तव्य प्रकाशित गरिएको छ :

नराम्ररी पराजित भएर लजास्पद ढंगले भागेको र इराक, सिरिया जस्ता देशहरूमा ध्वंस मच्चाउन खोज्दा नराम्ररी फस्न पुगेको र हालै मात्र २० वर्षसम्म अर्बौं अमेरिकी डलर खरानी पारेर अफगानिस्तानबाट रिता हात लिएर फर्कनु परेको अमेरिकी साम्राज्यवाद 'अब आफ्ना दलालहरूको बोलावट तथा सहयोगमा संसारमै बाँकी ३ पेजमा

एमसीसी सम्झौताविरुद्ध देशव्यापी आन्दोलन उठाउने तयारी

काठमाडौं। नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी), देशभक्त जनगणतान्त्रिक मोर्चा, नेपाल लगायत ११ दलीय मोर्चा र २२ दलीय कार्यगत एकताले एमसीसी सम्झौताको विरुद्धमा देशव्यापी आन्दोलन चर्काउने उद्देश्य गरेका छन्। २२ दलीय मोर्चाको तर्फबाट आइतबार नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी)का स्थायी समिति सदस्य समेत रहेका देशभक्त जनगणतान्त्रिक मोर्चा, नेपालका अध्यक्ष सीपी गजुरेलले आइतबार एक प्रेस वक्तव्य जारी गर्दै आम देशभक्त, कम्युनिस्ट तथा वामपन्थी शक्तिलाई आन्दोलनका लागि आन्वहन गर्नु भएको छ। आइतबारै पत्रकार सम्मेलन गर्दै देजमोसहित ११ वटा राजनीतिक पार्टी तथा संगठनले आम देशभक्त तथा क्रान्तिकारी जनतामा आन्दोलनका लागि अपिल गरेको छ। विशेषगरी २३ भदौका लागि बोलाएको संसदको अधिवेशनबाट एमसीसी सम्झौता पारित गर्ने षड्यन्त्र गरेको र बिहीबार एमसीसीका पदाधिकारीहरू समेत आएर एमसीसी सम्झौता पारित गर्न दबाव सिर्जना गर्न खोजेको भन्दै ११ दलीय र २२ दलीय मोर्चाले त्यसका विरुद्ध आन्दोलन चर्काउन खोजेको हो। विगत चार वर्षदेखि यही शक्तिको दबाव आन्दोलनकै कारण एमसीसी पारित नभएको उल्लेख गर्दै एमसीसी

नेपालको राष्ट्रिय स्वाधीनता, सार्वभौमिकता र क्षेत्रीय अखण्डतामा गम्भीर आँच आउने र नेपाली भूमि छिमेकी मुलुक चीनका विरुद्ध प्रयोग हुने साम्राज्यवादी डिजाइन रहेकोले यसलाई हर्हालतमा खारेज गरिनु पर्नेमा जोड दिइएको छ।

पत्रकार सम्मेलनलाई सम्बोधन गर्दै नेता गजुरेलले २३ गते सांसदहरूलाई संसद भवन पस्नबाट नै रोक्ने स्तरको कार्यक्रममा जोड

दिनु भयो। कार्यक्रममा नेकपा मालेका महासचिव सीपी मैनाली, नेपालका लागि नेपाली दलका अध्यक्ष बालकृष्ण न्यौपाने, राष्ट्रिय जागरण परिषदका संयोजक गुणराज लोहनी लगायतका नेताहरूले पनि एमसीसी खारेज गर्नका लागि सशक्त प्रतिरोध आन्दोलन उठाउनु पर्नेमा जोड दिएका थिए।

आइतबार जारी २२ दलीय कार्यगत

वैदेशिक शक्तिकेन्द्रको ताबेदारी गर्दै देउवा सरकार, २३ भदौमा बोलाएको संसदको अधिवेशनबाट एमसीसी पास गर्ने तयारी

काठमाडौं। नेपाली कांग्रेसका सभापति समेत रहेका शेरबहादुर देउवा नेतृत्वको सरकारले विदेशी शक्तिकेन्द्रको नाङ्गो ताबेदारी गरेको छ। नेपालको बाँकी ३ पेजमा

एमसीसीको विज्ञापनबारे हाम्रो अनुरोध !

□ नारायण शर्मा

केही समययता एमसीसीको राष्ट्रघाती स्वरूप र सार बुझ्नै उदाङ्गो हुँदै गएपछि यसको विरोधले तीव्र, व्यापक र निर्णायक रूप लिन थालेको छ। तत्पश्चात् एमसीसी पक्षबाट आफ्नो पक्षमा लविङ, काउन्सिलिङ र कन्भिन्सिङ स्वरूप विभिन्न हरकतहरू अघि बढाइएका छन् ! यसप्रति हाम्रो गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको कुरा अवगत गराउन चाहन्छौं। एमसीसीको बाँकी ४ पेजमा

२२ दलीय कार्यगत एकताद्वारा एमसीसी खारेजीका लागि आयोजना गरिने विरोध प्रदर्शनहरूमा सहभागिताका लागि सम्पूर्ण देशभक्तहरूलाई आह्वान

काठमाडौं। २२ राजनीतिक सङ्गठनको तर्फबाट सी.पी. गजुरेलव्वारा हस्ताक्षरित संयुक्त आन्वहन पत्र प्रकाशित गर्दै आम देशभक्त तथा स्वतन्त्रताप्रेमी

नेपाली जनताहरूलाई एमसीसी विरुद्धका हरेक विरोध प्रदर्शनहरूमा भाग लिनका लागि अनुरोध गरिएको छ। २२ दलीय कार्यगत एकताको आन्वहनमा के जोड दिइएको छ भने एमसीसी परियोजनाकी उपाध्यक्षलगायतका पदाधिकारीको लस्कर जो नेपाल आउँदैन, उक्त भ्रमण नै नेपालको राष्ट्रिय हितविपरीत हुने भएकाले २२ राजनीतिक सङ्गठन यसको खारेजीको माग गर्दछौं भनिएको छ र साथै यदि त्यसो गरिएन भने त्यसका विरुद्ध विरोध प्रदर्शनहरूको आयोजना गरिनु कुरा पनि उक्त आन्वहनमा उल्लेख गरिएको छ। उक्त आन्वहनपत्रको विस्तृत पृष्ठ ३ मा दिइएको छ।

संसदको आउँदो अधिवेशनबाटै एमसीसी पारित गर्नुपर्ने देउवाको प्रस्ताव

फरक धारणा राख्ने दलहरू सामेल भएकाले तत्काल एमसीसीलाई अघि नबढाउने सहमति नेताहरूबीच बाँकी ४ पेजमा

अग्रगामी विकल्प : ऐतिहासिक आवश्यकता

आखिर केपी शर्मा ओलीको नेतृत्वमा भएका अनभिली जन घात र राष्ट्रघातका विषयहरू बाहिर आए। त्यसको विरोध सर्वत्रबाट भयो। संसदीय पार्टीहरूले तमाम प्रकारका जनघात र राष्ट्रघातको कारक र निर्णायक तत्व केपी शर्मा ओलीलाई मात्र बनाए। व्यवस्थालाई बनाएनन्। केपी शर्मा ओली मुख्य रूपमा जिम्मेवार त थिए नै। उनको विकल्प खोज्न स्वाभाविक नै थियो। तर वास्तवमा यसका निमित्त जिम्मेवार केवल ओली मात्र होइनन्। यो राज्य व्यवस्था हो, यसका संयन्त्र हुन्। त्यसकारण, विकल्प केवल कुनै एउटा संसदीय पार्टीको नेतामा मात्र खोजेर पुग्दैन। कुनै एउटा संसदीय पार्टीमा मात्र खोजेर पुग्दैन। समग्र राज्य व्यवस्था, संविधान आदि सबैको विकल्प खोज्नु आवश्यक छ। विकल्पका रूपमा हामीले यही विषयलाई उठाउँदै आएका छौं

● सी पी गजुरेल ●

सयौं स्थानमा सीमा अतिक्रमण गर्ने भारत, देउवा सरकारले बनायो 'चीनसँगको सीमा समस्या' अध्ययन समिति

काठमाडौं। लिम्पियाधुरा, लिपुलेक, कालापानी लगायत सयौं स्थानमा भारतले नेपाली भूभाग अतिक्रमण गरेको छ। सीमाका नेपाली नागरिकमाथि भारतीय सीमा सुरक्षा बल (एसएसबी)को अत्याचार र ज्यादतीले सीमा नाघेको छ। महाकाली नदी तर्दै गर्दा तुइन काटिदिएर दाचुलाका नेपाली युवा जयसिंह धामीको हत्या गर्ने अपराधमा संलग्न दोषीलाई कारबाहीको बाँकी ४ पेजमा

आज भन्दा लगभग तीन वर्ष अघि मात्र पनि विद्यमान राज्य व्यवस्थाको विकल्पको विषय त्यती चर्चामा थिएन। जसले यो विषय उठायो, खासगरी यो सत्ता र व्यवस्था पक्षका नेताहरूले उसै माथि हँसी मजाकमा उडाउने गरेका थिए। उनीहरूका लागि यो शब्द त्यती सुपाच्य थिएन। जसले 'यो संविधान जारी गर्नका लागि आफ्नो भूमिका सबै भन्दा महत्वपूर्ण भएको' दावी गर्ने गर्दछन्, तिनीहरूले यसको विकल्पको विषय यति चाँडै उठ्न सक्ला भन्ने सायद कल्पना गरेका थिएनन्। उनीहरूले वारम्बार दिने गरेको 'अब यो व्यवस्था, यो संविधानको विकल्प छैन र हुन पनि सक्दैन' भन्ने किसिमका अभिव्यक्तिले तिनै कुराहरूको पुष्टि गर्दछन्। नयाँ संविधानका कथित सुत्रधारहरूले 'नेपालमा नयाँ संविधान बनि सकेपछि राजनीतिक समस्या समाधान भैसक्यो, अब त्यसबारे प्रश्न उठाउनु गलत हो। अब पालो मात्र आर्थिक विकासको।' भनेर कहिल्यै थाक्दैनथे। तर, केहि समय नवित्दै 'ओलीको निरंकुशता सहन नसकिने भयो, यसका विरुद्ध आन्दोलन नै चलाउनु पर्ने भयो' भन्ने कुरा पनि उनैको मुखबाट सुन्न पाइयो।

पहिलो संविधान सभाले तत्कालीन नेकपा(माओवादी)को माग संवोधन गर्नु पर्दथ्यो, त्यो काम भएन। माओवादी जनयुद्धको माग त नेपालमा जनगणतन्त्रको स्थापना गर्ने थियो। तर, संविधान सभाले संघीय जनगणतन्त्रको संविधान बाँकी ४ पेजमा

सम्पादकीय

द्वैभक्तहरुमाथि फासिवादी दमनको सरकारी धम्की

दार्चुलाको तुइन प्रकरण अर्थात जयसिंह धामी हत्याकाण्डका दोषीलाई कारबाहीको दायरामा ल्याउन, अतिक्रमित भूमि फिर्ता गर्न र सीमामा एसएसबी आतंक बन्द गर्न माग गर्दै देशभक्त नेपालीहरुले दैनिकजसो विरोध प्रदर्शन गरिराखेका छन्। यी मागप्रति देउवा सरकारको उदासिनता नाङ्गो रूपमा प्रदर्शित छ। त्यतिमात्र होइन अमेरिकी साम्राज्यवाद र भारतीय विस्तावादको नाङ्गो दलाली समेत गरेको छ।

देशभक्त तथा जनतान्त्रिक शक्तिहरुले उठाएका मागहरुमा सकारात्मक भएर विस्तारवादी शासकहरुसँग प्रभावकारी कुटनीतिक संवाद अगाडि बढाउनुको सट्टा देउवा सरकारको गृहप्रशासनले वक्तव्य नै निकालेर विस्तारवादी र साम्राज्यवादी शक्तिहरुको हस्तक्षेप र ज्यादतीका विरुद्ध आवाज उठाउँदा उल्टै कानुनी कारबाहीको धम्की दिएको छ।

देशभक्त तथा जनतान्त्रिक शक्तिहरुले लिम्पियाधुरा, लिपुलेक, कालापानीलगायत सयौं ठाउँमा नेपाली भूमिमा कब्जा जमाएको छ। सीमामा एसएसबीको ज्यादती र अत्याचार बेलगाम बनेको छ। अतिक्रमित भूमि फिर्ता गराउने, सीमाको ज्यादती नियन्त्रण गर्ने, तुइन प्रकरणका दोषीलाई कारबाहीको दायरामा ल्याउने तर्फ कुनै ध्यान दिदैन बरु तिनै विस्तारवादी शासकहरुलाई खुशी पार्न चीनसँग सीमा समस्या छ भनी छानबिन समिति बनाउँछ। त्यो पनि चीनलाई घेरा हाल्ने मिसनसहितको एमसीसी सम्झौता संसदबाट पारित गराउन दबाव दिने उद्देश्यले एमसीसीका पदाधिकारीहरुको हुन लागेको नेपाल भ्रमणको पुर्वसन्ध्यामा।

अध्ययन र सम्बन्धित विषयका विज्ञहरुले सविस्तार रूपमा एमसीसी सम्झौता नेपाल राष्ट्र, नेपाली जनताको हितमा नरहेको, अमेरिकाले आफ्नो साम्राज्यवादी मिसन पूरा गर्न नेपाललाई नेपालको असल छिमेकीको रूपमा रहेको चीनका विरुद्ध प्रयोग गर्न खोजेको र एमसीसी सदनबाट पास भए नेपालको सार्वभौमिकता नै जोखिममा पर्ने र नेपाल अफगानिस्तान जस्तै अमेरिकाको उपनिवेश बन्न सक्ने निष्कर्ष निकालेका छन्। ५७ अर्ब रुपैयाँ बराबरको वैदेशिक सहायता लिने नाममा राष्ट्रलाई जोखिममा हाल्ने काम कदापि नेपाल र नेपालीका लागि सत्य हुने विषय होइन। यस्तो राष्ट्रघाती छ भन्ने थाहा हुँदाहुँदै किन काँग्रेस, एमाले, माके लगायतका दलहरु एमसीसीलाई संसदबाट पास गर्न खोजिरहेका छन् ? किन उनीहरु एमसीसीका पदाधिकारीहरुलाई रातो कार्पेट बिच्छ्याउँदै छन् र लाइन लागेर भेट्न खोज्दैछन् ? गम्भीर प्रश्न खडा भएको छ।

एमसीसी सम्झौता खारेज गर्नुपर्ने माग चौतर्फी रूपमा उठिरहेको छ। विगत चार पाँच वर्षदेखि देशभक्त र क्रान्तिकारी शक्तिले सडकबाट खबरदारी गरिरहेका छन् र खारेजीका लागि दबाबमूलक आन्दोलनको उठान गरिरहेका छन्। आइतबार मात्र पनि नेकपा (क्रान्तिकारी) माओवादी, देशभक्त जनगणतान्त्रिक मोर्चा, नेपाल लगायत २२ दल र ११ दलले एमसीसी सम्झौता खारेज गर्न र खारेजीका लागि देशव्यापी रूपमा आन्दोलन उठान गर्ने उद्घोषसहित आन्दोलनमा उत्रन सार्वजनिक आव्हान समेत गरेको छ।

देउवा सरकार भने यसरी एमसीसीको विरोध तथा आन्दोलनमा उत्रने देशभक्त तथा क्रान्तिकारी शक्तिका विरुद्ध दमनको भाषा बोल्न थालेको छ। र, वक्तव्य नै निकालेर एमसीसीको विरोध नगर्न चेतावनी समेत दिएको छ।

नेपाल राष्ट्र र नेपाली जनताका विरुद्ध हुने र गरिने सन्धि सम्झौताका विरुद्ध देशभक्त क्रान्तिकारी शक्तिले राज्यको दमनको सशक्त प्रतिरोध गर्दै आन्दोलनमा उत्रन जरुरी छ। मुलुकलाई जबर्जस्त अँध्यारो सुरुडतर्फ हुत्याउन खोज्ने राष्ट्रघाती दलाल शासकहरुका विरुद्ध सशक्त प्रतिरोध नै अहिलेको ज्वलन्त आवश्यकता हो।

इतिहासबाट पाठ सिकी वर्तमानमा पाइला चाल्नु जरुरी

● पुष्प गोपाल श्रेष्ठ ●

देश स्वतन्त्र चाहन्छ, जनता मुक्ति चाहन्छन्। मुक्ति र स्वतन्त्रता भनेको क्रान्तिकारी पार्टीका क्रान्तिकारी कम्युनिष्ट हौं भन्ने सुगारटाइको भरमा प्राप्त हुने कुरा होइन। न यो रोई कराई दुबै हात फैलाएर भिख माग्दैन पाउने कुरा हो। मुक्ति र स्वतन्त्रताको निमित्त क्रान्तिकारी आन्दोलनको जरुरी पर्दछ। क्रान्तिकारी आन्दोलन पराजित मानसिकताले हँकन सक्दैन।

क्रान्तिकारी आन्दोलन हुन र गर्न सक्छा क्रान्तिकारी पार्टी बिना सम्भवन हुन। त्यसो भन्नुको अर्थ नाउँ मात्रको क्रान्तिकारी पार्टी होइन। जन-सेना बिनाको पार्टी सच्चा क्रान्तिकारी पार्टी बन्न सक्दैन भनेर, सर्वहारा वर्गिय नेता माओत्सेतुडले त्यतिकै भनेका होइनन्। सच्चा क्रान्तिकारी पार्टीसँग जनसेना त हुनेपर्छ।

फेरि यसो भनेर जनसेना भनेका आकाशबाट खुसुक्क तल फर्ने होइन, न यो धर्तिबाट सुटुक्क पलाउने नै हो। जनसेना भनेका खासमा श्रमजिवी जनता हुन्। जो माक्सवाद-लेनिनवाद-माओवादी सिद्धान्तमा आधारित राजनैतिक चेतना अर्थात बैचारिक हतियारबाट शुसज्जित श्रमिक जनता नै जनसेना हुन्। यसो भनेर फेरि साराका सारा श्रमिक जनता क्रान्तिकारी जनसेना नै हुन् कुरा पनि होइन। त्यस मध्ये कतिपय आवागणिकहरु पनि हुन्छन् जो, सैद्धान्तिक एवम् राजनैतिक चेतना बिहिन छन्।

क्रान्तिकारी कम्युनिष्ट पार्टीले क्रान्तिकारी संघर्षको दौरानमा देश, काल र परिस्थिति हेरी आवश्यकता अनुरूप यसलाई भौतिक हतियारधारी सेना फर्मसनमा परिणत पनि गर्न सकिन्छ र गर्नुपर्ने हुन्छ। तर, हतियारधारी सेना फर्मसन गर्दा, सेना हतियारको नीति निर्देशनमा होइन बरु बैचारिक नीति निर्देशनलाई कडाइका साथ अनुशासित भई अगाडि बढ्ने अनुमति स्थापित गरेको हुनुपर्छ।

नेपाल २१ औं शताब्दीमा आइपुगि सक्दा पनि उच्च बिग्रन्दो स्थितिबाट माथि उठ्न नसक्नुको मूल जड भनेको सामन्तवादी राज्यसत्तालाई टिकाई राख्न सिर्जना (निर्माण) गरिराखेको त्यो चार खम्बाहरु, व्यवस्थापिका, कार्यपालिका, न्यायपालिका, सुरक्षा इकाई, यी चार खम्बा माथि टिकीरहेको वर्तमानको यो दलाल नोकरशाही पूँजीवादी अर्ध-सामन्त तथा अर्ध-नव) औपनिवेशिक राज्य व्यवस्था नै हो।

जवसम्म यो व्यवस्था कायम रहिरहन्छ तवसम्म नेपालको उन्नति हुने आशा पालेर बस्नु महाभूल हुनेछ मात्र होइन महाभूल भइरहेको छ। यो देश र जन-विरोधी व्यवस्थालाई ध्वस्त पारी, नयाँ जनवादी व्यवस्था (सघिय जनगणतन्त्र) कायम गर्न सशस्त्र जन-विद्रोह नै आजको एकमात्र अनिवार्य शर्त हो र यसलाई कुनै अर्थमा पनि नकार्न मिल्दैन।

सच्चा क्रान्तिकारी कम्युनिष्टहरुले विगतका इतिहासबाट पाठ सिकी वर्तमानको आवश्यकता अनुरूप पाइला चाल्न सक्नु पर्दछ। हाम्रो पुर्खाले आर्याको सम्पत्ति भन्दै सामन्त संस्कार 'आफु भलो त जगत भलो' भन्ने व्यक्तिवादी सोचमा डुबेर आफु बसिबसि

दर्शनमा माओको दोस्रो अति महत्वपूर्ण पक्ष हो अन्तरविरोधहरुवारे । मार्क्सवादी दर्शनमा माओको अर्को महत्वपूर्ण योगदान द्वन्द्ववादमा थियो र खासगरी अन्तरविरोधहरुको बुझाई र प्रयोगसित सम्बन्धित थियो

खाने, अरुलाई चाहिँ मरनान्त हुनेगरी जोलसम्म जोतेर आएको फल जन्मे आफुले सोरपटर गरी खाने, तर फल फलाउने श्रमिकले भने आफ्नो श्रमको फल चारुनसम्म नपाउने गरी स्थापित रितिरिवाजभित्र रमाएर, नयाँ नेपाल बनाउने सपना बुन चाहिँ नछोड्ने, यस्तो उदेग लाग्दो चालाले किमार्थ नयाँ नेपाल निर्माण गर्न सकिन्न।

नयाँ नेपाल निर्माण गर्न हामीले हाम्रो पुरानो समाजको जगमा उभिएर नयाँ नेपालको निर्माण कसरी हुन्छ ? यो असम्भव कुरा हो। नयाँ नेपाल निर्माण गर्न आजको आवश्यकता अनुरूप भन्नु नै नयाँ सोचको नयाँ संस्कार (नयाँ संस्कृति) निर्माण गरी, नयाँ संस्कारको जगमा उभिएर नयाँ नेपाल निर्माण गर्ने जमर्को गर्न सक्नुपर्छ।

हामीले हामीभित्र पनपनाई रहेको हाम्रो आफ्नो कमजोरी पनलाई पहिचान गरी, त्यस्तो कमजोरिपनबाट मुक्त हुनु पर्छ भने सोचसम्म पनि नसकी उल्टो, त्यसै कमजोरिलाई आफ्नो जीवनको गौरव ठानी आफ्ना पुर्खाले सृजना गरेर गएका ती विषय वस्तुहरुको महिमाको गुनगान गाउनु र त्यसको वरिपरि चक्कर मार्दै जीवनका अमूल्य समयलाई खेर फाल्ने यस्तो क्रियाकलापले गर्दा, आज हामीले यस्तो हविगत भेल्लु परिरहेको छ। हिजोका दिनमा हाम्रा पुर्खाले आफ्नो पहिचानलाई जिवीत राख्न, सामुहिक सोचलाई सर्वोपरि मानी देशको मान-मर्यादा अर्थात राष्ट्रिय स्वाधिनताको रक्षालाई अग्र-स्थानमा राखेर, देश, काल र परिस्थितिको आवश्यकता अनुरूप (सुहाउँदो) भाषा, साहित्य, कला, संस्कृति, रितिरिवाज र रहनसहन जे जस्ता जस्तो किसिमले सृजना गरेका थिए, ती सबका सबलाई नामेट पाई सिर्जनशिल आदिवासी जनजाति समुदाय अर्थात नेपालका आदिवासी नेवा: जातिय समुदायलाई नै ध्वस्तपारी सिन्धु नेपालमा रजाई गरी बस्ने दुरासय मानसिका बोकी आएका ती दुष्टजनहरु नेवा: जातिय समुदायको सिर्जनशिलता, सदासयता र स्वाभिमानी प्रतिमूर्ति सामू नतमस्तक भई नेवा: जातिय समुदाय अर्थात नेपाल (इतिहासकार जगदिश चन्द रेग्मी :- 'जातिवाचक नेवार नाम देश वा राष्ट्रवाचक नेपालकै व्यवहारिक रूप हो') मै बिलय हुन पुगेको इतिहास यथावत छ, त्यो भेटेर मेटिन्न।

आजका जन-समुदायले अत्यन्तै महत्त्वका साथ बुझ्नु पर्ने कुरो के हो त भने जात र जाती भनेको एउटै विषय वस्तु होइन। जाती भनेको एउटा जनसमुदाय हो। जाति भनेको कुनै नशलीय वा प्रजातिय होइन, बरु ऐतिहासिक दृष्टिले स्थापित एउटा जनसमुदाय हो। जाती भनेको कुनै अनियमित वा क्षणिक जनघट होइन, बरु मानिसहरुको एक स्थिर समुदाय हो। तर फेरि यसो भनेर सबैका सबै स्थिर जन-समुदायहरु जाती बन्दैनन्। विश्वमा त्यस्ता कतिपय स्थिर जन-समुदायहरु छन् तर तिनलाई जाती कहलाउन सकिन्न। कुन कुराले राज्य समुदायबाट जाती समुदायलाई छुट्याउने भन्दा, त्यसो छुट्याउने माध्यम एउटा साझा भाषा हो। साझा भाषा बिना जातीय समुदाय कल्पनासम्म पनि गर्न सकिन्न। तर, राज्यको निमित्त एउटा साझा भाषा हुनैपर्छ भन्ने छैन। जातीय समुदाय कहलाउन जातीय समुदायमा अनिवार्य रूपमा

हुने पर्ने विषय भनेको विशेषत: साझा भाषा, साझा इलाका, साझा आर्थिक जीवन र साझा संस्कृतिमा व्यक्त मनोवैज्ञानिक स्वरूपको आधारमा निर्मित एक ऐतिहासिक रूपले स्थापित, स्थिर जनसमुदाय हो। यसलाई अर्को अर्थमा भन्नुपर्दा कुनै पनि स्वतन्त्र राष्ट्रको निखर राष्ट्रियताको पहिचान भनेकै त्यहाँको जातीय समुदाय हो।

जातीय समुदायको भँगालोलाई तितर वितर पारी आफ्नो दुरासयपूर्ण स्वार्थका लागि सामन्तवादीहरु विशेषत: हिन्दु-धर्मालम्बिहरुले वर्ण-व्यवस्था लागु गर्न लामो समयदेखि प्रयास गर्दै आएका पनि जातीय समुदायको स्थिर साझा नीति र सामुहिक सोच सामू केहि लागेको थिएन। तर, जयस्थिति मल्लले समाज-सुधारको नाउँमा वर्ण-व्यवस्था अन्तत: लागु गर्न सफल हुन पुगेका थिए।

त्यसै बेलादेखि त्यो वर्ण-व्यवस्थाभित्रको त्यो जालसाजी धर्ममा लुटपुट भई विभिन्न उच-नीच जातभारतामा विभाजित भई टुटफुटको स्थितिबाट फाइदा उठाउँदै, व्यक्तिगत महत्वाकांक्षी पृथ्वीनारायण शाहले धुत्याईपूर्ण जालभेलको तरिका अपनाई गोरखा राज्य विस्तार गर्ने क्रममा, नेपालका तमाम आदिवासी जनजातीहरुलाई तितर वितर पारेर देशलाई तहस नहस पाई आन्तरिक उपनिवेश खडा गरेका थिए। जसलाई पृथ्वीनारायण शाहका घोषित तथा अधोषित उत्तराधिकारी सत्तासिंहहरुले उक्त कार्यलाई निरन्तरता कायम गर्ने शीलशिला जािराख्दै बहुमतको दम्भमा उभिएर ओलि नेतृत्वको सरकारले अलकापुरि कान्तिपुरलाई पुरै ध्वस्त पारी यहाँका रैथाने नेवा: जातिय समुदायलाई उठिवास गराई नेवा: जातीको अस्तित्व नै नामेट (समाप्त) गर्न खोजेको मात्र होइन, उसले नेपालको राष्ट्रिय स्वाधिनतालाई नै सखाप पार्ने अभिप्रायका साथ बिना हिचकिचाहट एमसीसी सम्झौता संसदबाट अनुमोदन गराउन मरिहत्त्यगरी लागिपरि आएका थिए।

खासमा भन्नु पर्दा २००७ सालमा भए गरेका जनआन्दोलनलाई धोकापूर्ण सम्झौतामा टुङ्ग्याई प्रजातन्त्रको प्रादुर्भाव भयोभनि बढो गौरवतासाथ घाँटिफुलाई डिडबजाई गर्दैगर्दा पूर्व अधिराजकुमार तथा राजा महेन्द्रको धुरत्याई नीति विरुद्ध पटक पटक संघर्ष गर्दै, ०१५ सालमा बढो मुक्तिदलले आम चुनाव मार्फत संसदीय व्यवस्था कायम गर्नल्याई पुर्‍याएका थिए। तर, देश र जनताप्रति गैरजिम्मेवार बनी केवल आफ्नो व्यक्तिगत स्वार्थ र दलगत स्वार्थमा अल्भेरे, राज्यको अग्रगामि परिवर्तन नचाहने शक्तिहरुले क्रमश: बर्चस्व कायम गर्दै आएका थिए। सम्झौतापरस्त अग्रगामि मानिएका दलका नेतृत्वहरुले आफ्ना एजेण्डाहरु छोड्दै जाने प्रक्रिया तीब्र हुँदैगए। देशको भविष्य बारे निर्णय गर्ने जिम्मा अन्तत: खस-आर्य समुदायका सीमित टाउकेहरुमा गुञ्जिन पुग्यो। यी टाउकेहरुका चोचोमोचो मिलेपछि जे कुरा पनि जायज हुने परिस्थिति निर्माण गरियो। राज्यको स्रोत र साधनमाथी उनिहरुकै हालिमुहाली गर्न सकिन्न। तर, राज्यको निमित्त एउटा साझा भाषा हुनैपर्छ भन्ने छैन। जातीय समुदाय कहलाउन जातीय समुदायमा अनिवार्य रूपमा

स्थिति पैदा भयो। सिंगो उत्पीडित समुदायका मुक्तिका खातिर दिलोज्यान दिने कसम खाएका आफ्नै प्रतिनिधिले धोका दिएपछि त्यसले चरम निरासामा पुर्‍याउने नै भए।

उत्पीडित जनवर्गिय समुदाय बीच परस्पर विभाजित गरेर सम्भ्रान्त जात, वर्ग, लिंगले आफ्नो प्रभुत्व सुनिश्चित गर्दै गएका छन्। आपसि बिभाजन बढेर गएपछि साझा आन्दोलनको सम्भावना क्षीण हुँदै गयो। जस्ले गर्दा शासक वर्गको मनोबल तिब्र बन्दैजाँदा देशमा बलात्कार हिंसा र हत्याकाण्ड जस्ता क्रूर घटनाहरु अत्याधिक हुनपुगे। यस सम्बन्धमा राज्यले पीडित पक्षलाई न्याय दिनुको सट्टा शासकवर्ग र जातका अपराधिहरुलाई उन्मुक्ति दिएर पीडित पक्षको घाउमा नुनचुक् छर्किने पुगिरहेका छन्। र ढण्डहिन्ता सँगै राज्यमा भ्रष्टाचार, अनियमितता र चरम ब्रम्हलुट गरी देश र जनतालाई नाबेभार पाई मदहोस बनि हिँडेका ओली आफु सत्ताच्युत भएपछि, देशमा एमसीसी विरुद्ध ब्यापक जनआन्दोलन चर्किँदै गइरहेको वर्तमान स्थितिमा, आन्दोलनकारीहरुलाई भुलभुलैयामा पारेर आफु चोखो बन्ने हेतु अपनाई छतु स्यालले भै अहिले आएर एमसीसी संशोधन गरी पारित गर्नेकुरा गर्न आइपुगेका छन्।

अर्कापक्ष वर्तमान सरकारका प्रधानमन्त्री नेपाली काँग्रेस शेरबहादुर देउवाकै नेतृत्वमा ०७४ सालमा गठित सरकारका अर्थमन्त्री ज्ञानेन्द्र बहादुर कार्की त्यसै बेला अमेरिका पुगेर गुप्तपुत्र तरिकाले एमसीसी सम्झौता गरी आएका थिए। र अहिले त्यसै सम्झौता अमेरिका मिलेनियम च्यालेन्ज कर्पोरेशन राष्ट्रघाटी एमसीसी सम्झौतालाई संसदबाट अनुमोदन गर्न गराउन वर्तमान प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाले आफुले ल्याएसम्मको हरकत अपनाउँदै मरिहत्त्य गर्दैछन्। भने अर्कोतिर संसदीय दलका प्राय: कुनैपनि दलनले नेतृत्व पति प्रति यतिखेर विश्वास गर्न लाएक देखिन्न र छैनन्।

सच्चा क्रान्तिकारी कम्युनिष्टहरुले अत्यन्तै महत्त्वकासाथ यादगार बनाई राख्नु पर्ने कुरो भनेको 'सिद्धान्तमा आधारित नीति नै एक मात्र सही नीति हो' पार्टी नेताहरुले आफ्नो बहुमतको रायलाई आदर नगरिहन सक्दैन। बहुमत यस्तो शक्ति हो जसलाई नेताले महत्त्व नदिई रहन सक्दैन। तर, खास गरी बहुमतको कुनै सैद्धान्तिक आधार नरहँदा, बहुमतको बन्दीभई बस्नु पनि ठिक होइन। हाम्रो पार्टीको इतिहासमा यस्ता क्षण पनि रहेका छन्। बहुमतको दम्भमा ती आत्मासमर्पणवादीहरुले पार्टी, सर्वहारावर्गका मूल हितहरु र दश वर्षिय महान जनयुद्धलाई तहस नहस पाई, तीनिहरु वर्गीय दुस्मनहरुको जन-विरोधि क्याम्पभित्र लुटे कुकुरको जीवन जिउन पुगेका थिए। यस्तो बेला हामी सच्चा क्रान्तिकारी कम्युनिष्ट हुनुको नाताले क्रान्तिकारी लाल भण्डा भुईँमा गिर्नबाट जोगाई, त्यस्ता धोकेवाज गद्दारहरुबाट छुट्टे क्रान्तिकारी पार्टी पुनर्गठन गरी, अधुरो नयाँ जनवादी क्रान्तिलाई पूर्णतामा ढालेर देश र जनताको आवश्यकता र चाहना स्वरूप नयाँ जनवादी राज्य-व्यवस्था कायम गर्ने उद्देश्य सहित आवश्यक तयारिमा जुटिरहेको वर्तमान स्थितिलाई केन्द्र बिन्दु बनाई प्रत्येक क्रान्तिकारी कम्युनिष्टहरुले दसाई जुभार डङ्गले अगाडि बढ्नु

आजको राष्ट्रिय आवश्यकता हो। पार्टीका सिद्धान्तकार तथा नेताहरु, विश्व इतिहास सित परिचित रहेका र क्रान्तिकारको इतिहासको आद्योपान्त अध्ययन गरेका मानिसहरु कहिले काहिँ एउटा लज्जाजनक रोगबाट पिडित हुन्छन्। यो रोग हो जन-साधारणबाट डर, जन-साधारणको रचनात्मक शक्तिका अविश्वास। यसले गर्दा क्रान्तिको इतिहास सित सुपरिचित नभएता पनि पुरानो व्यवस्थालाई विनष्ट पारी नयाँ निर्माण गर्ने जन-साधारण प्रति एक प्रकारको अभिजात वर्गिय दृष्टिकोण कहिले काहिँ नेताहरुमा पैदा हुन्छ। प्रकृतिमा भुईँचालो नै आउला कि, जन-साधारणले 'ज्यादै बढ्ता विनष्ट' पालान कि भन्ने डरबाट यस प्रकारको अभिजात वर्गीय दृष्टिकोण पैदा हुन्छ। भन्नु नै पर्दा यो जन-साधारणलाई किताबी ज्ञानबाट सिकाउन खोज्ने, तर जन-साधारणबाट सिक्न नचाहने निर्देशकको भूमिका खेल्ने इच्छाको उपज हो।

सच्चा क्रान्तिकारी कम्युनिष्टहरु क्रान्तिप्रति सचेत रूपले गम्भिर हुनु जरुरी छ। क्रान्ति भनेको व्यापक श्रमजिवी जन-सहभागिता बिनाको क्रान्ति, खास क्रान्ति नभई विगतमा भए गरेका बुर्जुवा क्रान्ति जस्तै भ्रान्तमा परिणत हुन जान सक्ने सम्भावनालाई नकार्न मिल्दैन। यसो भनेर फेरि जन-सहभागिता जुटाउनुको नाउँमा दूल्दूला भाषणबाजी, सैद्धान्तिक ब्याख्या र विश्लेषण, वक्तव्य र पर्चाबाजिको होड चलाउँदैमा जन-सहभागिता जुटाउन सकिन्न। जन-सहभागिता जुटाउन, उनीहरुसँग सच्चा दिलले आत्मियता गाँसेर उनीहरुले भोग्नु परिरहेका अनेकौं दु:ख कष्टका व्यथाहरु प्रति सम्वेदनशील बनी समस्या सुल्झाउन सक्छा हितैसि मित्र बन्न सक्नु पर्छ।

क्रान्तिप्रति अटल विश्वासका साथ समरपित सच्चा क्रान्तिकारी कम्युनिष्टहरुले अत्यन्तै गम्भिर भई चिन्तन मनुनु पर्ने कुरो भनेको क्रान्तिका आधार स्तम्भ भनेको श्रमिजिवी जन-समुदाय हो। र ती श्रमिजिवी जनता क्रान्तिकारीहरुको चेला होइनन्, उनीहरु त क्रान्तिकारीहरुको प्राथमिक तहका गुफु हुन्। उनीहरुले भोग्नु परिरहेका ती गराई खाने टगहरुद्वारा थोपरेको शोषण, दमन र उत्पीडन जस्ता अत्यन्तै कष्टकर जीवनका अनुभूतिहरु ग्रहण गर्न, क्रान्तिकारी कम्युनिष्टहरु स्वच्छ दिलले उनीहरुसँग हेलेमेल भई क्रान्तिको निमित्त अत्यावश्यक उपर्रोक्त प्राथमिक शिक्षा हासिल गर्नु नितान्त जरुरी छ। आफुले ग्रहण गरेको उक्त शिक्षालाई, मालेमावादी सैद्धान्तिक ल्यावमा मिन तरिकाले प्रशोधित गरी निस्केको विशुद्ध क्रान्तिकारी अवधारणा, ती गराई खाने टगहरु विरुद्ध लक्षित गरी, पुन: श्रमिजिवी जन-समुदायमा फर्काई, उनीहरुलाई क्रान्तिकारी संघर्षमा सक्रिय सहभागि बन्न उसाहित तुल्याई एकसाथ जुभार डङ्गले क्रान्तिकारी संघर्षमा उत्रने र उतार्ने जमर्को गर्नुपर्छ। देश र जनताको मुक्ति र स्वतन्त्रताको चाहनालाई परिपूर्ति गर्ने यो नै एक मात्र भरपर्दो माध्यम हो भने अर्कोतिर सच्चा क्रान्तिकारी कम्युनिष्टहरु समुद्रको धार उल्टोतिरबाट अगाडि बढ्ने महाप्रलयकारी शक्ति हो। राष्ट्रिय मुक्तिको निमित्त यी दुईको संगम आजको अनिवार्य शर्त हुनुको सँगै यो वर्तमान युगको माग पनि हो।

२०७८/०५/१५
ताहाचल, काठमाडौँ ।

परिवर्तनको सम्वाहक

WELCOME मूलवाटो WELCOME

सत्यतथ्य निष्पक्ष खबर तथा विचारका लागि सधैं हेर्ने र पढ्ने गरौं।

www.moolbato.com

पार्टी एकताको लागि आधार तयार पार्नेबारे

● रामसिंह श्रीस ●

सामान्यत मानिसहरू आज क्रान्तिकारी कम्युनिष्ट पार्टीहरूको विचमा पार्टी एकताको आवश्यकता छ भन्दछन् । यो भनाई सर्वथा गलत छ । सच्चा क्रान्तिकारी पार्टीहरूको विचको एकता हिजो पनि आवश्यकता थियो, आज पनि आवश्यकता छ र भोलिका दिनमा पनि आवश्यकता रहिरहने छ । साम्यवादी समाजमा नपुन सम्म सच्चा क्रान्तिकारी कम्युनिष्टहरूको विचमा पार्टी एकता अनिवार्य सर्त रहन्छ । सच्चा क्रान्तिकारी कम्युनिष्ट पार्टीहरूको विचमा एकता भएन भने प्रतिक्रियावादी सत्तालाई ध्वस्त पारेर जनवादी वा समाजवादी सत्ता स्थापना गर्न सकिदैन ।

स्थापना भएको सत्तालाई जोगाई राख्न पनि सकिन्न । त्यसकारण सच्चा क्रान्तिकारी कम्युनिष्टहरू विचको एकता क्रान्तिको पूर्व सर्त हो । गत कालमा सच्चा कम्युनिष्ट पार्टीहरूको विचमा एकता हुन नसक्दा क्रान्तिकारी आन्दोलनले ठूलो क्षति व्यहोरनु परेको थियो । त्यसकारण क्रान्तिलाई केन्द्रमा राखेर वि.सू २०७४ साल असोजमा सम्पन्न नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (क्रान्तिकारी माओवादी) को राष्ट्रिय सम्मेलनले आगामी कामको रूप रेखाको सांगठनिक काममा भनेको छ "विभिन्न रूपमा छरिएर रहेका सच्चा क्रान्तिकारी कम्युनिष्टहरूलाई धुर्वीकृत तथा एकतावद्ध तुलाउने ।" (राष्ट्रिय सम्मेलनका राजनितिक दस्तावेजहरू २०७४ असोज, पृष्ठ-४९)

केन्द्रीय समितिका हरेक बैठकहरूले सच्चा क्रान्तिकारी कम्युनिष्टहरूलाई एकतावद्ध गर्ने कुरामा जोड दिदै आएको छ । हालै २०७८ साल साउन २८ गते देखी ३१ गते सम्म बसेको केन्द्रीय समितिको बैठकले आफ्नो राजनीतिक प्रस्तावमा भनेको छ "सिद्धान्तनिष्ठ कम्युनिष्ट एकता आजको ऐतिहासिक आवश्यकता हो ।

तसर्थ हामीले यस प्रकारको माग र आवश्यकतालाई गम्भीरता पूर्वक आत्मसात गर्दै क्रान्तिकारी कम्युनिष्ट शक्ति तथा व्यक्तिहरूलाई एकतावद्ध तुल्याउनको लागि फेरी पनि विशेष पहल तथा पर्यत्न गर्नु पर्दछ ।" यसरी आज पार्टीले क्रान्तिकारी कम्युनिष्टहरूलाई एकीकृत गर्न पहल गरिरहेको छ ।

आज देशमा आफुलाई कम्युनिष्ट पार्टी भन्ने धेरै पार्टीहरू छन् । के आफुलाई कम्युनिष्ट पार्टी भन्ने ती सबै पार्टीहरूको विचमा पार्टी एकता हुन सम्भव छ त ? त्यो सम्भव छैन किनभने ती पार्टीहरूले आफ्नो अन्तिम उद्देश्य समाजवाद र साम्यवाद स्थापना गर्ने हो भनेपनि त्यसलाई प्राप्त गर्ने सिद्धान्त र राजनीतिक कार्यदिशाहरू फरक फरक छन् ।

पार्टी एकता हुनका लागि आधारभुत प्रश्नहरूमा समान धारणा हुन आवश्यक हुन्छ । ती आधारभुत प्रश्नहरू भनेको पहिलो दार्शनिक तथा वैचारीक आधार नै हो । दोस्रो राजनीतिक कार्यदिशा हो । तेस्रो कार्यक्रम हो । त्यस बाहेक संगठनको स्वरूप र संचालनका बारेमा पनि समान प्रकारको अवधारणा हुन आवश्यक हुन्छ । यी आधारभुत प्रश्नहरूमा समान अवधारणा भएका

पार्टीहरूको विचमा पार्टी एकताको लागि प्रयास हुनु पर्दछ ।

आधरभुत प्रश्नहरूमा समान अवधारणा हुदाहुदै पनि पार्टी एकता त्यती वेला मात्र सम्भव हुन्छ जति वेला सम्बन्धित पक्षहरू पार्टी एकताका लागि प्रयत्नसिल हुन्छन् । एक पक्षबाट मात्र पर्यत्न गरेर पार्टी एकता सम्भव हुदैन । तर सच्चा क्रान्तिकारी कम्युनिष्टहरूले छरिएर रहेका सबै क्रान्तिकारी कम्युनिष्टहरूलाई एकतावद्ध गर्न हदै सम्मको पर्यत्न गर्नुपर्दछ ।

पदप्राप्त र प्रतिक्रियावादी सत्तामा जानकालागी गरिने एकता अवसरवादी एकता हुन्छ । त्यसप्रकारको एकताले क्रान्तिलाई भन्दा यथास्थितिवादलाई नै बलमदत पुग्ने छ । अहिलेको यो प्रतिक्रियावादी सत्तालाई ध्वस्त पारेर जनवादी सत्ता प्राप्त गर्ने उद्देश्यले निर्माण हुने एकता नै क्रान्तिकारी एकता हुने छ ।

प्रतिक्रियावादी राज्य सत्तालाई ध्वस्त पारेर जनवादी राज्य सत्ता स्थापना गर्ने शक्ति को को हुन भन्ने कुरा छुटाउने कसै भन्नेको उनीहरूको वैचारीक आधार, राजनीतिक कार्यदिशा, कार्यक्रम र व्यवहार हो । कतिपय शक्तिहरूको वैचारीक

तथा राजनीतिक कार्यदिशा र व्यवहारको विचमा तारतम्य मिलेको हुदैन । एकातिर क्रान्तिकारी कार्यदिशाको बारेमा कुरा गरिरहेका हुन्छन् भने अर्कोतिर अवसरवादी शक्तिहरूसँग पनि एकताको लागि प्रयास गरिरहेका हुन्छन् ।

गतकालमा पदिय हैसियतमा कुरा मिले पछि जसलाई आफैले अवसरवादी भनेका शक्तिहरूसँग नै एकता गरेका थुप्रै उधारणहरू पाइन्छ । त्यसकारण त्यस प्रकारका छद्म क्रान्तिकारीहरूको विचबाट सच्चा क्रान्तिकारी कम्युनिष्टहरू विचमा एकता कायम गर्नु गराउनु सबै सच्चा कम्युनिष्टहरूको कर्तव्य हुन्छ ।

यसप्रकारको सच्चा क्रान्तिकारी कम्युनिष्टहरूको विचमा एकताको लागि आधार तयार पार्न सर्वप्रथम वैचारीक आधार, राजनीतिक कार्यदिशा र कार्यक्रमको बारेमा व्यापक छलफल र बहसको जरुरी छ । त्यस प्रकारको छलफल र बहस सिमित व्यक्तिहरूको विचमा मात्र नभएर आम रूपमा बहस चलाउन उपयुक्त हुन्छ । त्यसकारण यस प्रकारको बहस चलाउन हामीले आ-आफ्नो ठाउँबाट पहल गर्न जरुरी देखिन्छ ।

२०७८/०५/२०

वैदेशिक..

राष्ट्रिय स्वाधीनता, सार्वभौमिकता र अखण्डतामाथि गम्भीर आघात पुग्ने प्रावधान रहेको भन्दै सडकदेखि सामाजिक सञ्जालमा व्यापक रूपमा भइरहेको विरोधका विरुद्ध देउवा सरकारको गृहमन्त्रालयले शुक्रबार एक वक्तव्य जारी गर्दै खुल्लमखुल्ला अमेरिकी साम्राज्यवादको ताबेदारी गरेको छ ।

गृहमन्त्रालयका प्रवक्ता सहसचिव फणिन्द्रमणि पोखरेलले जारी गरेको वक्तव्यमा एमसीसी सम्झौताको विरोध गर्नेहरूलाई प्रचलित कानुन अनुसार कडा बारबाही गर्ने धम्की समेत दिइएको छ ।

यसैबीच, संसदको आउँदो अधिवेशनको पहिलो बैठकबाट एमसीसी सम्झौता पास गर्ने प्रस्ताव गरिसकेका देउवाले २३ भदौका लागि संसदको अधिवेशन बोलाउने निर्णय गरिसकेका छन् । मन्त्रीपरिषद्को सिफारिसमा राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीबाट शनिबार संसद अधिवेशनको आन्वहन भइसकेको छ । संसदको बैठक बोलाउने निर्णय गर्नुअघि देउवाले सभामुख अग्नि सापकोटासँग छलफल गरेका थिए ।

सभामुख सापकोटाले संसदमा टेवल गर्ने बित्तिकै एमसीसी पास हुने स्थितिमा रहेको एक सांसदले बताए ।

उता मिलेनियम च्यालेन्ज कर्पोरेसन (एमसीसी) को उपाध्यक्ष फतिमा सुमार अर्को साता नेपाल आउँदै छिन् । उनी आफ्नै मौका पारेर देउवाले संसद बैठक बोलाएका हुन् ।

सुमारले नेपालमा रहँदा प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवा, प्रमुख प्रतिपक्षी दलका नेता केपी शर्मा ओली, सत्तारूढ गठबन्धन दलका नेताहरू पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड', माधवकुमार नेपाल र सांसदहरूसँग भेट्ने कार्यक्रम रहेको छ । लामो समयसम्म एमसीसीका विभिन्न ओहदामा रहेर काम गरेकी सुमार केही समयअघि उक्त संस्थाको उपाध्यक्षमा नियुक्त भएकी हुन् । उनी एमसीसी पास गराउन दबाव दिने उद्देश्यले नेपाल आउन लागेको स्रोतको दाबी छ ।

तत्काल...

बदनाम कमाएको अमेरिकी सहयोगनियोगमिलेनियम च्यालेन्ज कर्पोरेसन (एमसीसी) माथि टेकेर नेपालको राष्ट्रिय स्वाधीनतामाथि भियना अभिसन्धी विपरीत जबर्जस्त नेपालका विरुद्ध धावा बोल्ने दुस्साहस गरेकोले त्यसका विरुद्ध नेपालका देशभक्त, जनवादी तथा क्रान्तिकारी पार्टीहरू र अन्य देशप्रेमी संघ-संगठनहरू एवं आम राष्ट्रप्रेमी तथा राष्ट्रिय

स्वाधीनताका पहेरदारका रूपमा रहेका आम नेपाली जनताको घोर विरोध भैरहेको बेला नेपाल स्थित उसका दलालहरूलाई दबाव दिएर नेपाली जनता र नेपाल राष्ट्रको हितमा नरहेको संसारमै बदनाम भइसकेको उक्त एमसीसी परियोजनालाई संसदबाट पारित गराउनका उक्त परियोजनाका पदाधिकारीहरूलाई यसै हप्ता नेपाल पठाइदिएर भन्ने समाचारहरू प्रकाश आइरहेको सूचनाहरू प्राप्त भएका विषयले विश्वभर क्रियाशील क्रान्तिकारी लेखक तथा पत्रकारहरूको छाता संगठन हाम्रो अन्तर्राष्ट्रिय लेखक तथा पत्रकार केन्द्रको ध्यान आकृष्ट भएको छ ।

यसरी नेपाली जनता र नेपाल राष्ट्रको स्वाधीनतामाथि हाकाहाकी धावा बोल्ने दुस्साहस गरिरहेको अमेरिकी साम्राज्यवाद र उसका पृष्ठपोषकहरूबाट मोटो धनराशि लिएर नेपालका केही ठूला सञ्चारगृहहरू र स्थापित मिडिया हाउसहरू उक्त एमसीसीको पक्षपोषण गर्ने खालका विज्ञानहरू उत्पादन गर्ने र प्रचारप्रसार गरिरहेको समेत हाम्रो संगठनलाई सूचनाहरू प्राप्त भइरहेका र मुलुक जिम्मेवार पक्ष शक्तिहरूले त्यसरी नेपाली जनता र राष्ट्रको हितविपरीत हुने गरि एवं अमेरिकाको इन्डो-प्यासिफिक सैन्य रणनीति अन्तर्गत रहेको उक्त एमसीसीलाई प्रोत्साहन हुने सहयोग हुने खालका विज्ञापनहरू प्रचार तथा प्रसारण गर्नु हुन भनी पटकपटक अनुरोध गर्दासम्म पनि ती सञ्चार माध्यमहरूले विज्ञापनहरू उत्पादन गर्न प्रचारप्रसार गर्न नरोकिएको भन्ने सूचना प्राप्त भएकोले आर्थिक लाभको आशामा नेपालका राष्ट्रघाति-जनघाति राजनीतिक शक्तिहरूको उक्साउटमा लागेर विश्वका जुन जुन मुलुकहरूमा लागु गरिएको थियो, ती देशहरूमा असफल भइसकेको र कैयौं विश्वका देशहरूमा नेपालमा जस्तै जबर्जस्त लागु गराउन खोजेमा श्रीलंका समेतका देशहरूबाट बाँदर लखटाइमा परेको र संसारमै बदनाम भइसकेको एमसीसी जस्तो अमेरिकी साम्राज्यवादलाई आफ्ना दलालहरू मार्फत नेपाल लगायत साना तथा गरीब राष्ट्रहरूमा घुस्ने भयाँड बनाइएको निकायकाबारेमा आम नेपाली जनता र अन्य देशभक्त क्रान्तिकारी शक्तिहरूले अनुरोध गर्दागर्दै पनि नजरअन्दाज गर्दै त्यसको पक्षपोषण गर्ने खालका विज्ञापनहरू उत्पादन नगर्न र प्रचारप्रसार समेत नगर्न जनताका बीचमा भ्रम फैलाउने निन्दनीय कार्य नगर्न हाम्रो संगठन अन्तर्राष्ट्रिय लेख तथा पत्रकार केन्द्र हार्दिक अनुरोध गर्दछ ।

र, नेपालका जिम्मेवार सञ्चार संस्थाहरू नेपाल स्थित अमेरिकी साम्राज्यवादका दलालहरूको स्वार्थपूर्ति हुने नेपाल राष्ट्र र नेपाली जनताको राष्ट्रिय स्वाधीनतामाथि दखल बन्दनाम भइसकेको उक्त एमसीसी हुने खालका कार्यहरू तुरुन्तै बन्द गर्न र सतर्क रहन हार्दिक अनुरोध गरिन्छ । धन्यवाद ।

क्रान्तिकारी अभिवादन सहित ।
मिति : ५ सेप्टेम्बर २०११ (२० भदौ २०७८)
हस्ताबहादुर केसी
अध्यक्ष
अन्तर्राष्ट्रिय लेखक तथा पत्रकार केन्द्र
केन्द्रीय कार्यालय काठमाडौं,
नेपाल

एमसीसी...
१२. नेकपा (संयुक्त) १३. राष्ट्रिय जागरण परिषद्, नेपाल १४. वैज्ञानिक समाजवादी कम्युनिस्ट पार्टी १५.
नेकपा (बोल्शेविक) १६. एम.सी.सी. खारेज अभियान १७. पुष्पलाल अध्ययन समाज १८. सर्वहारा कम्युनिस्ट पार्टी (माओवादी) १९. मार्क्सवादी एकता अभियान २०. नेकपा (मार्क्सवादी) २१. नेकपा मार्क्सवादी (पुष्पलाल) २२.समाजवादी राष्ट्रिय मञ्च, नेपाल लगायत रहेका छन् ।

एमसीसी पदाधिकारीकै उपस्थितिमा पास गर्ने षड्यन्त्र प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाले अमेरिकी मिलेनियम च्यालेन्ज कर्पोरेसन (एमसीसी) सँगको सम्झौता अनुमोदन गर्न चासो बढाइरहेको पृष्ठभूमिमा सरकारले संघीय संसद्को बैठक बोलाएको छ ।
सरकारको सिफारिसमा राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले प्रतिनिधिसभा र राष्ट्रिय सभाको बैठक भदौ २३ गते अपराह्न ४ बजे बस्ने गरी बोलाएकी हुन् । एमसीसी सम्झौता भएको ४ वर्ष पुग्ने दिन भदौ २९ भित्रै अनुमोदन गराउन अधिवेशन बोलाइएको सरकारी अधिकारीहरूले बताएका छन् ।

नेपालमा एमसीसी कार्यान्वयन गर्न खोलिएको मिलेनियम च्यालेन्ज एकाउन्ट नेपाल विकास समितिले अर्थ मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालयका कर्मचारीहरूले सरकारमार्फत राजनीतिक निर्णय र सरकारले आउँदो साता नेपाल आउन लागेका एमसीसीका अधिकारीहरू कुरेर बसेका हुन् ।

उपाध्यक्ष फतेमा सुमार र सहायक उपाध्यक्ष जोनाथन बक्स नेतृत्वको एमसीसी प्रतिनिधिमण्डल नेपाल आउँदैछ । सो टोलीले

एमसीसी सम्झौताबारे प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवा र नेपालका अन्य पार्टीका शीर्षस्थ नेताहरूसँग भेट्ने कार्यक्रम रहेको छ ।

२०७४ भदौ २९ गते तत्कालीन अर्थमन्त्री ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की अमेरिका नै पुगेर एमसीसी सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेका थिए । एमसीसी सम्झौता संसद्बाट अनुमोदन गराउनुपर्ने शर्त राखिएपछि यो विवादमा तानिएको थियो ।

विवादकै बीच अर्थ मन्त्रालयले २०७६ असार ३० गते प्रतिनिधि सभा, विधेयक शाखामा दर्ता गराएको थियो । तर, दर्ता भएको दुई वर्ष बितिसकदा पनि एमसीसी सम्झौता संसद्बाट अनुमोदन भएको छैन । सम्झौतापत्र सार्वजनिक जानकारीमा आएपछि त्यसभित्रका केही आपत्तिजनक शर्तका कारण थप विवादित बनेको छ ।

२०७४ भदौ २९ मा देउवा प्रधानमन्त्री भएकै बेला अर्थमन्त्रीका रूपमा एमसीसी सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेका ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की नै अहिले कानुनमन्त्री छन् ।

प्रधानमन्त्री देउवा एमसीसी सम्झौता अनुमोदन गराउने पक्षमा डटेर लागेका छन् । सत्ता गठबन्धनका घटकहरूको फेस सेभिडका लागि कतिपय विवादित विषयमा स्पष्ट पारिदिन भन्दै सरकारले एमसीसीलाई ११ बुँदे पत्राचार समेत गरेको छ ।

एमसीसी विषयमा प्रधानमन्त्री देउवा गठबन्धनभन्दा पनि प्रतिपक्षी दलका नेता केपी शर्मा ओलीसँग बढी आशावादी छन् । प्रतिनिधिसभा विघटन र नयाँ सरकार गठनका विषयमा ओलीसँग बिग्रिएको सम्बन्ध सुधार्न देउवाले कानुनमन्त्री कार्कीलाई गत मंगलबार बालकोट पठाएका थिए ।

कार्कीले भेटमा एमसीसीकै विषयमा ओलीको धारणा बुझ्नका थिए । त्यतिबेला ओलीले प्रधानमन्त्री देउवासँग संसदमा १६५ सांसद रहेको भन्दै आफूहरूको सहयोग आवश्यक नहुने जवाफ दिएर पठाएका थिए । शनिबार कार्यकर्ता सम्मेलनमा पनि ओलीले एमसीसीबारे प्रधानमन्त्री देउवा र माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष दाहालले बोल्नुपर्ने बताउँदै अनुमोदन गर्न चुनौती पनि दिएका छन् ।

उता, माओवादी केन्द्रका प्रमुख सचेतक देव गुरुङले प्रधानमन्त्री देउवाको त्यस्तो चाहना भए पनि राष्ट्र अहितमा रहेका बुँदा संशोधन नभएसम्म र राजनीतिक दलबीच समझदारी नहुँदासम्म एमसीसी अनुमोदन हुन नसक्ने बताएका छन् । उनका अनुसार अहिले

एमसीसीको विषय सत्ताघटक दलहरूबीच छलफलको एजेन्डा नै बनेको छैन । तर सरकार भने एमसीसीका पदाधिकारी नेपालमै रहेकै स्थितिमा पास गर्ने तयारीमा लागेको छ ।

एमसीसी परियोजना नेपाललाई प्राप्त मध्येकै विवादित वैदेशिक सहायता बनिस्केको छ । सम्झौतामा उल्लेखित शर्तहरूलाई लिएर यस्तो विवाद निम्तिएको हो ।

यो सम्झौताका आर्थिक पाटो अध्ययन गर्दा परियोजना निर्माणदेखि विभिन्न शीर्षकका करहरू छुट दिनुपर्ने शर्त राखिएको छ, जुन नेपालको विकास सहायता नीति विपरीत हुन आउँछ । साथै, परियोजनाविकासनिमित्त अधिग्रहण गरिएको जग्गामा एमसीसी निर्देशित एमसीए-नेपालको नाममा मात्र दर्ता हुने प्रावधान छ । आयोजना निर्माण सम्पन्न भएपछि मात्र सो जग्गाको पूर्ण स्वामित्व सरकारले तोकेको सरकारी निकायलाई हस्तान्तरण हुनेछ ।

एमसीसीबाट प्राप्त रकमको ब्याज परियोजनामा लगानी नहोउञ्जेल एमसीसीलाई नै भुक्तानी गर्नुपर्ने, परियोजना कार्यान्वयन गर्दा अमेरिकी कानुन उल्लङ्घन गर्न नपाइनेलागायत शर्त राखिएको छ ।

करिब ५५ अर्ब रूपैयाँको आर्थिक सहायता सम्झौता संसदबाट पारित गराउनुपर्ने र त्यो सहायता नेपालको प्रणालीभन्दा बाहिर रहने कुराले आम नागरिकलाई थप भस्काएको छ । सम्झौतामा उल्लेखित अनेकन शर्तहरू नेपालको स्वाधीनता, राष्ट्रियता र हितमा नभएको भन्दै विषय विज्ञहरूले नै आपत्ति जनाइरहेका छन् ।

विभिन्न अध्ययन र अमेरिकी अधिकारीहरूको भनाइ अनुसार एमसीसी परियोजना हिन्द प्रशान्त रणनीतिको एउटा अंग हो । शिन्द प्रशान्त रणनीति भनेको एशियामा अमेरिकालाई घेरा हाल्ने रणनीति हो । एमसीसी सम्झौता मार्फत

अमेरिकाले नेपालमा आफ्ना सेना उतार्ने, नेपाली भूमि, यहाँको कच्चा पदार्थ र सस्तो श्रम प्रयोग गरेर चीनविरोधी गतिविधि सञ्चालन गर्ने भित्री रणनीति रहेको छ । त्यसैले पनि यसको चौतर्फी रूपमा विरोध हुँदै आएको छ ।

साविक नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीले २०७६ माघ १९ मा एमसीसी सम्झौता अध्ययन गर्न भन्दै वरिष्ठ नेता फलनाथ खनाल नेतृत्वमा डा. भीम रावल र प्रदीप ज्ञवाली सदस्य रहने गरी तीन सदस्यीय कार्यदल गठन गरेको थियो । सो कार्यदलले सम्झौता संशोधन गरेरमात्रै संसद्बाट अनुमोदन गराउन सरकार र पार्टीलाई सुभाएको थियो ।

यसबीचमा सरकारले एमसीसीलाई नै केन्द्रमा राख्दै विकास सहायता नीति, २०७१ लाई नै संशोधन गरिदिएको छ र करसम्बन्धी प्रावधानहरूलाई खुकुलो तुल्याइसकेको छ ।

२२ दलीय कार्यगत एकताको आह्वान

अमेरिकी सरकारद्वारा प्रायोजित राष्ट्रघाती एम.सी.सी. परियोजना नेपालको संसद्बाट अनुमोदन गराउने प्रयास देशभक्तहरूको विरोधका कारण अहिलेसम्म सफल हुन सकिरहेको छैन । त्यसैको निमित्त थप दबाव सिर्जना गर्नका लागि उक्त परियोजनाकी उपाध्यक्षलागायतका पदाधिकारीको लस्कर नेपाल आउँदैछ । यो भ्रमण हाम्रो राष्ट्रिय हितविपरीत हुने भएकाले हामी यसको खारेजीको माग गर्दछौं । यदि त्यसो गरिएन भने त्यसका विरुद्ध विरोध प्रदर्शनहरूको आयोजना गरिनेछ । उक्त कार्यक्रममा सहभागिताका लागि तयार रहन सम्पूर्ण देशभक्तहरूलाई हामी आह्वान गर्दछौं । ठोस कार्यक्रम चाँडै नै सार्वजनिक गरिनेछ ।

कार्यगत एकतामा सम्मिलित २२ राजनीतिक सङ्गठनहरू

१. नेकपा (मसाल)
२. नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी)
३. नेकपा (माले)
४. नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी
५. राष्ट्रिय जनमोर्चा
६. देशभक्त जनगणतान्त्रिक मोर्चा, नेपाल
७. नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी,
८. नेकपा (माओवादी केन्द्र समाजवादी)
९. नेकपा (माओवादी मोर्चा)
१०. राष्ट्रिय जागरण मञ्च
११. जनसमाजवादी पार्टी
१२. नेकपा (संयुक्त)
१३. राष्ट्रिय जागरण परिषद्, नेपाल
१४. वैज्ञानिक समाजवादी कम्युनिस्ट पार्टी
१५. नेकपा (बोल्शेविक)
१६. एम.सी.सी. खारेज अभियान
१७. पुष्पलाल अध्ययन समाज
१८. सर्वहारा कम्युनिस्ट पार्टी (माओवादी)
१९. मार्क्सवादी एकता अभियान
२०. नेकपा (मार्क्सवादी)
२१. नेकपा मार्क्सवादी (पुष्पलाल)
- २२.समाजवादी राष्ट्रिय मञ्च, नेपाल ।

मिति : २०७८/०५/२०

(Signature)

सी.पी. गजुरेल

२२ राजनीतिक सङ्गठनको तर्फबाट

संगठन र संघर्षसम्बन्धी क्रान्तिकारी माओवादी प्रदेश ३ को यस्तो छ निर्णय र कार्यान्वयनको समय तालिका

काठमाडौं । क्रान्तिको निमित्त बस्तुगत आधार परिपक्व बन्दै गएको र यसको तुलनामा आत्मगत स्थित कमजोर रहेको मूल्यांकन गर्दै आएको क्रान्तिकारी माओवादी आत्मगत अवस्थालाई सुदृढ तुल्याउन संगठन र संघर्ष सम्बन्धी कामलाई समय तालिकासहितको कार्ययोजना कार्यान्वयनमा जुटेको छ । आत्मगत स्थिति स्वतस्फूर्त बन्ने कुरा नभई यसका निमित्त योजनाबद्ध पहलकदमी अपरिहार्य रहेको ठहर गर्दै राजनैतिक र बैचारिक काम, साँगठनिक काम, संघर्ष सम्बन्धी काम, आर्थिक र प्राविधिक कामका क्षेत्रमा योजनाबद्ध पहलकदमी बढाउनमा विशेष जोड दिएको छ । नयाँ जनवादी क्रान्ति अर्थात् संघीय जनगणतन्त्र स्थापनाको निमित्त संघर्ष गर्ने पार्टीको कार्यनीति कार्यान्वयन गर्न प्रदेश ३ ले क्रान्तिका तीन जादुगरी हतियारलाई प्रभावकारी बनाउन सम्पूर्ण पार्टीपंक्तिलाई परिचालन गर्ने निर्णय गरेको छ ।

संगठन निर्माण, सुदृढीकरण र परिचालन, संघर्ष संचालन र व्यवस्थापनको दृष्टिकोणबाट लक्ष्य पहिलो बनाउँ भन्ने उद्देश्य राखि सामूहिक र एकताबद्ध भई दृढतापूर्वक योजना कार्यान्वयनमा जोड दिएको सेक्रेटरी प्रवेशले

बताउनु भयो ।

११ र १२ मा सम्पन्न प्रदेश बैठकले कार्तिक १० सम्म काठमाडौं, ललितपुर, भक्तपुर, नुवाकोट र रसुवा जिल्लाहरू समेटी आधारभूत प्रशिक्षक प्रशिक्षण कार्यक्रम संचालन गर्ने । त्यस लगत्तै मकवानपुर, चितवन र धादिङ्गलाई समेटेटी चितवनमा र पूर्वका ३ जिल्लालाई समेटेटी काभ्रेमा स्कुलिन गर्ने,

ईलाका/नगर र सेल कमिटीहरू व्यवस्थित गर्ने, पूर्णकालिन सदस्य र अल्पकालिन सदस्यहरूको पहिचान गरि व्यवस्थापनलाई दृढतापूर्वक कृयान्वयन गर्न जोड दिने, सम्पूर्ण कमिटीका बैठक राख्ने र आवश्यकता अनुसार पूर्णगठन गर्ने, क्रान्तिकारी संयुक्त मोर्चाको सदस्यता वितरणको कामलाई प्रभावकारी ढंगले संचालन गर्ने निर्णय गरेको छ ।

फागुन १ मा युवा मार्चपासहित युवा संगठनको आयोजना गर्ने र अन्य जवस/मोर्चाको भेला/सम्मेलन सम्बन्धित जवस/मोर्चाको बैठक बसि निर्णय लिने, पौष महिनाभित्र पार्टीको ईलाका र नगर भेला/सम्मेलन सम्पन्न गर्ने लगायतका निर्णय गरेको छ ।
बैठकले एम.सि.सि.

विरुद्धको संघर्षलाई प्रभावकारी बनाउने, एमसीसी परियोजना स्थलहरूमा अभियान संचालन गर्ने, जनतालाई सचेत गरि यसको विरुद्ध जनपरिचालन गर्न जोड दिनेलगायतका निर्णय गरिएका छन् । पार्टी, क्रान्तिकारी संयुक्त मोर्चा र आदिवासी जनजाति महासंघको आयोजनामा असोज ३ गते कालो संविधान राष्ट्रघात, महँगी र भ्रष्टाचारका विरुद्ध विरोध कार्यक्रमको आयोजना गर्ने र असोज ८ गते युवा, मजदुर, विद्यार्थी लगायतका जवसको संयुक्त आयोजनामा कोभिडका कारण पैदा भएको जनजीविकाका समस्यालाई लिएर विरोध कार्यक्रम गर्ने निर्णय गरिएको छ ।

त्यसैगरी असोज १८ गते नेवा: मोर्चा र दलित मोर्चाको संयुक्त आयोजनामा 'जातीय पहिचानसहितको संघीयता र नेवा: स्वायत्त राज्यको स्थापना तथा जातजन्य भेदभाव र छुवाछूत मानवता विरुद्धको अपराध' भन्ने नारामा सहभोजको आयोजना गर्ने निर्णय गरिएको छ ।

पार्टी प्रदेश सेक्रेटरी प्रवेशले दिएको जानकारी अनुसार पार्टी, संतक मोर्चा र जवस मोर्चाका बैठकहरू अहिले धमाधम सम्पन्न हुँदैछन् । भदौ महिनाभित्र बैठकहरू सक्ने निर्णय गरिएको छ ।

३ नम्बर प्रदेशमा मजदुर अभियान तीव्र: पेशागत घटकहरूको भेला/सम्मेलन हुँदै

काठमाडौं । नेकपा(क्रान्तिकारी माओवादी) निकट मजदुर संगठन, अखिल नेपाल क्रान्तिकारी ट्रेड युनियन महासंघ, ३ नम्बर प्रदेश अन्तरगत विभिन्न पेशागत संघ संगठनहरूले तीव्र साँगठनिक अभियान सञ्चालन गरेका छन् ।

कुपोन्डोल, ललितपुरमा सम्पन्न बैठकले कतिपय विगतका कमिटीहरूलाई समेत पुनःगठन गर्ने निर्णय गरिएको छ । जस अन्तरगत, प्रदिप रोक्का सह-संयोजक रहेको ११ सदस्यीय अखिल नेपाल क्रान्तिकारी औद्योगिक मजदुर संघ, तेज पोखरेल संयोजक र

काजि खत्री सह-संयोजक रहेको ९ सदस्यीय संघ-संस्था मजदुर संघ, रविन परियार संयोजक र नासिर अन्सारी सह-संयोजक रहेको ९ सदस्यीय गार्मेन्ट मजदुर संघ र जमातुद्दिन अन्सारी संयोजक र रामकाजि श्रेष्ठ सह-संयोजक रहेको ११ सदस्यीय ढलान मिक्कर मजदुर संघ रहेका छन् ।

बैठकमा महासंघका अध्यक्ष ईश्वर तिमिल्सिना प्रमुख अतिथि, पार्टी ३ नं. प्रदेश सेक्रेटरी क. प्रवेश विशेष अतिथि तथा महासंघका केन्द्रीय सदस्य एवं अखिल नेपाल क्रान्तिकारी औद्योगिक मजदुर संघका केन्द्रीय संयोजक बालकृष्ण सिटौला अतिथि हुनुहुन्थ्यो ।

दूतावासले शुक्रबार नेपालसँग सीमा विवाद नरहेको दाबी गरेको थियो।

एमसीसीको...

पक्षमा पछिल्लो र प्रभावकारी अस्त्रको रूपमा मिडियाहरूलाई परिचालन गर्ने क्रममा उनीहरूलाई मोटो रकमका विज्ञापनहरू दिएर प्रचार-प्रसार गराउन थालिएको छ । हामी सर्वप्रथम एमसीसी संसदबाट अनुमोदन नहुँदै यसलाई कार्यान्वयन गर्ने-गराउने सन्दर्भमा भैरहेका र हुने सम्पूर्ण गैरकानुनी गतिविधिहरू रोक्न सम्बन्धित पक्षसँग जोडदार माग गर्दछौं ।

नेपालको राष्ट्रिय स्वाधीनता, सार्वभौमिकता, शान्ति र समुद्धिविरोधी भएकोले इतिहासमै सर्वाधिक विवादास्पद समेत रहेको चरम राष्ट्रघाती यो एमसीसीको खुनपासनाबाट सञ्चालित राज्य अनधिकृत रूपमा गैरकानुनी ढङ्गले खर्च गरी विज्ञापन गराउने कार्य घोर आपत्तिजनक छ । राष्ट्रिय-अन्तर्राष्ट्रिय सरकारी-गैरसरकारी क्षेत्रबाट भैरहेको यस्तो राष्ट्रघातजनक अवस्थाको कदमको हामी तीव्र निन्दा र भर्त्सना समेत गर्न चाहन्छौं । साथै, देस र जनताप्रति जिम्मेवार र जवाफदेही मिडिया र मिडियाकर्मीहरूलाई पनि आफ्नो सिमित, सञ्चालन र सञ्चालित स्वार्थभन्दा माथि उठेर देस र जनताको बृहत्तर हितमाथि ध्यान दिँदै एमसीसीको पक्षका विज्ञापनहरू प्रचार-प्रसार नगरिदिनुहुन हामी औपचारिक रूपमा समेत हार्दिक आग्रह गर्न चाहन्छौं ! साथै, देस र जनताप्रति जिम्मेवार र जवाफदेही मिडिया र मिडियाकर्मीहरूलाई पनि आफ्नो सिमित, सञ्चालन र सञ्चालित स्वार्थभन्दा माथि उठेर देस र जनताको बृहत्तर हितमाथि ध्यान दिँदै एमसीसीको पक्षका विज्ञापनहरू प्रचार-प्रसार नगरिदिनुहुन हामी औपचारिक रूपमा समेत हार्दिक आग्रह गर्न चाहन्छौं !

यस सन्दर्भमा यसप्रकारको विज्ञापन दिइरहेको देसकै दूतो र लोकपुय मिडिया एपि वान टेलिभिजनले जनताको यो आग्रहपूर्ण असहमतिलाई मध्यनजर गर्दै आफूले एमसीसीको

सहयोगको लागि पूर्ण विश्वाससहित धन्यवाद !!

संयोजक
एमसीसी खारेजीका लागि
संयुक्त संघर्ष समिति,
नेपाल ।

अग्रगामी...

बनाउनुको सट्टा पहिलो संविधान सभालाई नै विघटन गरियो । वास्तवमा यो संविधान सीमित पार्टीका शिर्ष नेताले सल्लाह गरेर फाष्ट ट्याक बाट बनाएको संविधान हो । यसको प्रकृया पनि त्रुटिपूर्ण थियो । संविधान जारी हुनु पूर्व र जारी पछि पनि यसको व्यापक विरोध भएको हो । तर, ती विरोधका स्वरको सुनवाई भएन । विभिन्न रूपमा अर्भै पनि विरोध जारी छ । यो अलग कुरा हो कि संघीय जनगणतन्त्रका लागि जनयुद्धमा सामेल भएको एउटा हिस्साले त्यो माललाई छाड्यो र बिर्सियो । आज उनीहरू यही लोकतान्त्रिक गणतन्त्रलाई नै शिरोधार्य गरेर हिँडिरहेका छन् । उनीहरूले यो संविधान प्रतिको असहमति कहिल्यै पनि दर्ज गराएका छैनन् ।

सम्बन्ध २०७२ मा नयाँ संविधान जारी भयो । सरकारी पक्षले त्यो सौंभ दिपावली मनाउने उर्दी जारी गर्‍यो । अर्को पक्षले यो संविधान च्याल र जलाउन आह्वान गर्‍यो । सरकारी कार्यालय र केहि भवनहरूमा मैनवती बालेको देखियो । केहि ठाउँमा त्यो संविधान च्याले र जलाउने गरेको पनि पाइयो । तर जनताको अत्याधिक तुलो हिस्साले दुईवटै आह्वान माथि विश्वास गरेर साथ दिएका पाइएन । उनीहरू 'पर्ख र हेर' को मुडमा देखिए जस्तो लाग्यो ।

नयाँ निर्वाचनको घोषणा सँगसँगै विभिन्न पार्टीहरूका वीचमा गठबन्धन बन्ने क्रम अघि बढ्यो । त्यसै क्रममा तत्कालीन माओवादी केन्द्र र एमाले का वीचमा पहिले चुनावी गठबन्धन र पछि गएर पार्टी एकता कायम भयो र उनीहरूले नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) बनाए । त्यो पार्टीले भण्डै दुई तिहाई सीटबाट त्यो नयाँ पार्टीका प्रमुख नेता केपी शर्मा ओलीको नेतृत्वमा सरकार बनायो । संसदीय व्यवस्थामा कुनै एउटा पार्टीको दुईतिहाई बहुमत प्रायः संभव देखिँदैन । डबल नेकपाको यो सीट संख्यालाई

केवल सरकारको स्थायित्व कायम गर्ने रूपमा मात्र लिइएन कि यसलाई व्यवस्थाको स्थायित्व र निर्विकल्पताको समेत द्योतकका रूपमा व्याख्या गरियो । भारतको पश्चिम बंगाल राज्यमा संसदीय निर्वाचन जितेर लगातार ३० वर्ष सम्म सरकार बनाउने सी पी एमको उपलब्धिलाई पछि पाउँ आगामी ५० वर्ष लगातार दुई तिहाईको सरकार बनाउने र शासन चलाउने जस्ता उदघोष पनि सुनियो । यस्ता दम्भ र घमण्डले भरिएका धेरै विषयहरू हामीले सुन्दै र भोन्दै आयौं ।

परन्तु, त्यस्तो अवस्थामा पनि हामीले यो कथित एकता र यो सरकार लामो समयसम्म टिक्न सक्दैन । यो व्यवस्था निर्विकल्प छैन, यसका अनेक विकल्प छन् । यो भन्दा अग्रगामी विकल्प छन् । भन्दै आयौं । हेन्स अण्डरसेनको 'वादशाहका नयाँ लुगा' भन्ने अंग्रेजी कथामा नयाँ लुगा भने पछि हते गर्ने सौखिन वादशाहलाई अदृश्य नयाँ लुगा सिलाई दिने नोटकी गरेर दुईवटा ठगहरूले सबैलाई मूर्ख बनाएका थिए । राजा नागै भएको सबैले देखेका थिए । तर त्यही कुरा भन्न कसैले सकेको थिएन । तर, एउटा निर्दोष वालकले राजा नागै छ' भने पछि क्रमशः एक एक गर्दै सबैले 'राजा नागै छ' भने जस्तै यतिखेर आएर यो व्यवस्था नागिएको छ भन्नेहरूको संख्या तीव्ररूपमा बढ्दै गएको छ । दुई तिहाईको बहुमत प्राप्त सरकारका प्रधान मन्त्री के पी ओलीले सरकारमा छँदा गरेका राष्ट्रघात र जनघातका कुरा घटना पश्चात् यहि संसदलाई दुई दुई पटक विघटन गरी फासीवादी शासन लागु गर्ने प्रयास गरे पछि यो व्यवस्था कस्तो रहेछ भन्ने बुझ्न धेरै सहज भएको छ । विकल्पको आवश्यकतालाई पनि त्यसपछि बढी चासोका साथ लिन थालिएको छ ।

आखिर केपी शर्मा ओलीको नेतृत्वमा भएका अनगिन्ती जन घात र राष्ट्रघातका विषयहरू बाहिर आए । त्यसको विरोध सर्वत्रबाट भयो । संसदीय

पार्टीहरूले तमाम प्रकारका जनघात र राष्ट्रघातको कारक र निर्णायक तत्व केपी शर्मा ओलीलाई मात्र बनाए । व्यवस्थालाई बनाएनन् । केपी शर्मा ओली मुख्य रूपमा जिम्मेवार त थिए नै । उनको विकल्प खोज्नु स्वाभाविक नै थियो । तर वास्तवमा यसका निमित्त जिम्मेवार केवल ओली मात्र होइनन् । यो राज्य व्यवस्था हो, यसका संयन्त्र हुन् । त्यसकारण, विकल्प केवल कुनै एउटा संसदीय पार्टीको नेतामा मात्र खोजेर पुग्दैन । कुनै एउटा संसदीय पार्टीमा मात्र खोजेर पुग्दैन । समग्र राज्य व्यवस्था, संविधान आदि सबैको विकल्प खोज्नु आवश्यक छ । विकल्पका रूपमा हामीले यही विषयलाई उठाउँदै आएका छौं ।

खुसीको कुरा हो कि आज विभिन्न संस्थाहरू, संगठनहरू भित्रबाट विकल्पका पक्षमा स्वरहरू सुनिन थालेका छन् । देशभक्त स्वाभिमानी, प्रगतिशील वामपन्थीहरूबाट सुनिन थालिएको छ । यो विचार अहिले छरिएको अवस्थामा भएको देखिन्छ । यसलाई एकताबद्ध बनाउनु जरुरी छ । हुनत कतै कतै विकल्पका नाममा यो भन्दा पनि पश्चगामी विकल्पका कुराहरू पनि उठ्ने गरेको पाइन्छ । त्यो त भन्नु इतिहासको पागालाई पछाडि तिर धकेल्ने पश्चगामी कदम हुन सक्छ । तर, यहाँ हामी अग्रगामी विकल्पको कुरा गरिरहेका छौं । यसबारे भ्रममा पर्नु हुँदैन ।

केपीओली प्रधान मन्त्रीमा असफल भए । देउवाले पनि त्यही बाटो पकडिँदै गएका छन् । यो व्यवस्था नै असफल भैसक्यो भन्ने कुरा स्पष्ट देखिएको छ । यी सबै असफल चिजहरूको भारी हामीले किन बोकिरहने ? दुनियाँमा राष्ट्र र जनताका पक्षमा काम गर्ने भनी शिद्ध भैसकेका अग्रगामी विकल्पहरू हाम्रा अगाडि छन् । तिनलाई अंगिकार गर्न हामी किन तयार नहुने ? देश सबैको साभ्ना हो । हरेक नेपालीले सोच्नु पर्ने अवस्था आइसकेको छ । हामी सबैले

विभिन्न किसिमले छलफललाई अघि बढाउँ । नयाँ विकल्प र अग्रगामी विकल्प अब नेपाल र नेपालीका लागि ऐतिहासिक आवश्यकता बनिस्केको छ ।

२०७८ / ५ / १३

संसदको...

भएको भनिए पनि पछिल्लो समय देउवाले अमेरिकाको चाहनामा गठबन्धनका नेताहरूलाई दबाव दिएर एमसीसी पारित गराउन खोजेका छन् । एमसीसी सम्झौता संसदबाट पारित गराउनकै निमित्त देउवाले ओलीसँग समेत मन्त्री ज्ञानेन्द्र कार्की मार्फत् छलफल गरेका छन् ।

'प्रधानमन्त्रीजीले बिहान गठबन्धनको बैठकमा एमसीसी पारित गर्नुपर्ने भयो, मलाई दबाव आयो भन्नुभयो,' गठबन्धनका एक नेताले भने, 'हामीले नमानेपछि सौंभ उहाँले ओलीलाई भेट्न ज्ञानेन्द्र कार्कीजीलाई खटाउनुभयो।'

गठबन्धनको बैठकमा पनि अहिले एमसीसी पारित गरिए त्यसको राम्रो सन्देश नजाने निष्कर्ष निस्किएपछि दलहरू मौन थिए। तर, सेप्टेम्बर दोस्रो साता एमसीसीको उपाध्यक्ष फातिमा सुमार नेपाल आउने डेढ महिनाअघि नै तय भइसकेको थियो। उनी नेपाल आउने भएपछि देउवाले एमसीसी पारित गराउन थप दबाव महसुस गरेका छन् ।

संसदबाट एमसीसी अनुमोदन गराउने विषयमै छलफल गर्न कानुन, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्री ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की मंगलबार सौंभ एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीलाई भेट्न पुगेका थिए।

जवाफमा ओलीले संसदमा विधेयक पारित गर्न पुग्ने संख्या गठबन्धनसितै भएको जवाफ दिएका थिए। ओलीलाई भेट्न जानुअघि कार्कीले एमाले संसदीय दलका उपनेता सुवास नेम्वाङसँग भेटेका थिए।

यसैबीच, एमसीसी उपाध्यक्ष फातिमा सुमार आउँदो साता नेपाल आउँदैछन्। नेपालमा एमसीसी

परियोजनाको स्थिति बुझ्न उनी नेपाल आउन लागेकी हुन् । कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवा प्रधानमन्त्री नियुक्त भएलगत्तै फातिमा नेपाल आउने तय भएको थियो। नेपालमा एमसीसी सम्झौता राष्ट्रघाती रहेको भन्दै चौतर्फी रूपमा तीव्र विरोध भइरहेको छ ।

चीनसँगको...

दायरामा ल्याउनुको सट्टा देउवा सरकार घटनालाई ढाकछोप गर्ने र बरु नागरिकको ध्यान डाइभर्ट गर्न चीनसँग सीमा समस्या छ भन्दै अध्ययन समिति बनाएको छ ।

चीनले नेपालसँग कुनै सीमा समस्या छैन भनेको र नेपालको विगतको सरकार प्रमुखले पनि चीनसँग नेपालको कुनै सीमा समस्या छैन भनिरहेको पृष्ठभूमिमा देउवा सरकारले अमेरिका र भारतलाई खुशी पार्न यस्तो अध्ययन समिति बनाएको संकेत पूर्व प्रधानमन्त्री केपी ओलीले गरेका छन् । उनले एक कार्यक्रममा भनेका छन्- चीनसँग नेपालको कुनै समस्या छैन, कसलाई खुशी पार्न सरकारले अध्ययन समिति बनाएको हो ?'

हुम्लाको नामखामा 'विवादित' नेपाल-चीन सीमाबारे अध्ययन गर्न भनी देउवा सरकारले सहसचिव जयनारायण आचार्यको संयोजकत्वमा समिति गठन गरेको छ।

नाम्खा गाउँपालिका वडा नम्बर ५ र ६ स्थित नेपाल-चीन सीमा अध्ययन गर्न गृह मन्त्रालयद्वारा गठित समितिमा नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी र नापी विभागका अधिकारी सदस्य रहनेछन्।

गृह मन्त्रालय स्रोतका अनुसार समितिमा रहने सदस्यको नाम पठाउन नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी र नापी विभागलाई पत्राचार गरिएको छ।

यही भदौ १६ गते बसेको मन्त्रपरिषद् बैठकको निर्णयानुसार 'चीनसँगको सीमा समस्या' अध्ययन समिति बनाइएको हो। तर नेपालस्थित चिनियाँ

बहिर्गमनपछिको अफगानिस्तान

● इन्द्रमोहन सिंगदेल ●

गत अगस्त ३१, २०२१ का दिन अमेरिकी राष्ट्रपति जो बाइडेनले अमेरिकी सेनाको नेतृत्वमा अफगानिस्तानमा खटिएको नेटो गठबन्धनको सेना त्यहाँबाट सबै फिर्ता आएको घोषणा गरेका छन्। २००१ देखि अफगानिस्तानमा अड्डा जमाएर बसेका अमेरिकी तथा नेटोमा आम्बद्ध राष्ट्रका सेनाहरूले ठीक २० वर्ष पछि अफगानिस्तान छाडेका हुन्। विश्वकै इतिहासमा, यो वास्तव सेनाले अर्को देशमा चलाएको सबैभन्दा लामो युद्ध हो।

नेटोसम्बद्ध सबै सेनाहरू काबुल एयरपोर्टबाट फिर्ता भएपछि अमेरिकी राष्ट्रपति जो बाइडेनले आफ्नो वक्तव्यमा भनेका छन् 'म हाम्रा कमान्डरहरू र तिनीहरू अन्तर्गत सेवा गर्ने पुरुष तथा महिलाहरूलाई विना कुनै थप क्षति ३१ अगस्तको बिहान काबुलबाट योजना अनुसार नै अत्यन्त जोखिमपूर्ण पछिहटाइलाई सम्पन्न गरेकोमा धन्यवाद दिन चाहन्छु। अमेरिकीको इतिहासमा, वितेका १७ दिनमा हाम्रा सैन्य टुकडीहरूबाट १,२०,००० भन्दा ठुलो सङ्ख्यामा रहेका अमेरिकी नागरिक, हाम्रा सहयोगी देशका नागरिकहरू र अमेरिकाका अफगान सहयोगीहरूको सबैभन्दा ठुलो हवाईउद्धार भएको छ। तिनीहरूले यो काम अतुलनीय साहस, व्यवसायिकता तथा सङ्कल्पसहित पूरा गरेका छन्। अब, अफगानिस्तानमा

हाम्रो २० वर्ष सम्मको सैन्य उपस्थिति सकिएको छ।' यसरी अमेरिकी राष्ट्रपति जो बाइडेनले अमेरिकीको नेतृत्वमा परिचालित नेटो सेनाको 'बहादुरीपूर्ण' पछिहटाइको प्रशंसा गरेका छन्।

नेटो गठबन्धनले अफगानिस्तानबाट सेना हटाएपछि त्यसबारे विभिन्न कोणबाट क्रिया प्रतिक्रिया आउने क्रम जारी छ। अमेरिका भित्रकै कुरा गर्ने हो भने सुपरपावरको दम्भ पालेर बसेका अधिकांश अमेरिकीहरूले यो परिघटनालाई अमेरिकाको लज्जास्पद पराजय ठानेका छन्। विरोधी रिपब्लिकन पार्टीका नेताहरू मात्र होइन सत्तारूढ डेमोक्रेटिक पार्टीका कतिपय नेताहरूले पनि यो परिघटनाबाट आफू निकै निराश भएको अभिव्यक्ति दिएका छन्। यसबारे रिपब्लिकन पार्टीका एकजना सिनेटरले बेन्जामिन एरिक ससेले बाइडेनले तालिबानलाई विश्वास दिएर देशको अपमान गरेको आरोप लगाएका छन्। वक्तव्यमा उनी भन्छन्, 'यो राष्ट्रिय अपमान राष्ट्रपति जो बाइडेनको कायरता र असक्षमताको परिणाम हो। राष्ट्रपतिले तालिबानलाई विश्वास गरेर यो निर्णय लिए।' यो टिप्पणीसित अधिकांश अमेरिकीहरू सहमत देखिन्छन्।

यस परिघटनाबारे चीनबाट पनि विभिन्न द्रोत मार्फत थुप्रै प्रतिक्रियाहरू आएका छन्। यसबारे ग्लोबल टाइम्सको सम्पादकीयले

बाइडेनको असक्षमता अमेरिकाको राजनीतिक प्रणालीको दोष हो भनेर आलोचना गरेको छ। उक्त सम्पादकीयले लेखेको छ, 'हाम्रो विचारमा सत्तारूढ व्यक्तित्वको असक्षमता आफैलाई सुधार नसक्ने पतनोन्मुख अमेरिकी प्रणालीको परिणाम हो। अमेरिकी

नेताहरूमा अप्ठ्यारा समस्याहरू समाधान गर्ने अनुभवको कमी छ र अमेरिकी समाजले सामूहिक तागत निर्माण गर्ने सक्दैन।' यसरी चीनले अमेरिकाको प्रणाली र अमेरिकी जनताको सामूहिक चिन्तन प्रक्रियामा प्रश्न उठाएर तिनको विस्मृत्युरी गरेको छ।

रसियन टीभी नेटवर्कसित सम्बन्धित एउटा अनलाइन पत्रिकाले पनि यस परिघटनालाई लिएर अमेरिकामाथि चर्को व्यङ्ग्य प्रहार गरेको छ। उक्त पत्रिकाले लेखे, 'वाशिङ्टनका

आक्रमण गरेको थियो। त्यस सैन्य आक्रमणको उद्देश्य आतङ्कवादलाई नियन्त्रण गर्न ओसामा बिन लादेनलाई गिरफ्तार गर्ने र अलकाइदालाई ठेगान लगाउने भनिएको थियो। नेटोको गठबन्धन सेना पठाएको दश वर्षपछि २ मई २०११ का दिन ओसामा बिन लादेन अमेरिकी विशेष सेनाबाट पाकिस्तानमा मारिए। तर, त्यसपछि पनि नेटो सेना अरु दश वर्ष अफगानिस्तान बसी आफूले आतङ्कवादी करार गरेका तिनै तालिबानलाई सत्ता सुम्पेर यही ३१ अगस्त २०२१ का दिन त्यहाँबाट फिर्ता भएको छ।

करिब २० वर्षको अन्तरालमा अफगान युद्धका दौरान जनधनको ठुलो क्षति भएको छ। ब्राउन विश्वविद्यालयले तयार पारेको प्रतिवेदनको हवाला दिएर अप्रिल १९, २०२१मा विजनेस इन्साइडर नामक अनलाइन पत्रिकामा

बुद्धिजीवीहरूले वर्षौंदेखि दावी गर्दै आएका छन् कि अफगानिस्तानमा हारेको कारणले सोभियत सङ्घको विघटन भएको हो।

अमेरिकाले अफगानिस्तानमा त्यो भन्दा निकै नराम्रो गरेको छ, संसारभरिका मानिसले उनीहरूको सिद्धान्तमा कति पाइन छ भनेर छिट्टै देखेवाला छन्।' उक्त पत्रिकाले अफगानिस्तानमा भएको अमेरिकी हारले संयुक्त राज्य अमेरिकालाई पनि टुक्राउन सक्ने सम्मको आकलन गरेको छ।

अर्कोतिर युरोपियन युनियन र त्यसका नेताहरू अफगानिस्तानमा तालिबानको सत्तारोहणप्रति निकै चिन्तित छन्। उनीहरूले 'हतारमा' सेना फिर्ता बोलाउने बाइडेन प्रशासनको निर्णयको खुलेर विरोध त गरेका छैनन् तर यसप्रति उनीहरूको असन्तुष्टी सहजै बुझ्न सकिन्छ। उनीहरूको चिन्ता अफगानिस्तानबाट युरोपतिर शरणार्थीको ओइरो लामन सक्ने कुरासँग पनि जोडिएको छ। यसबारे इशान थरुले वाशिङ्टन पोस्टमा 'अमेरिकाले अफगानिस्तान छाडेपछि युरोप बाइडेनसँग अमिलिएको छ' भन्ने शीर्षकमा एउटा लेख लेखेका छन्। जे होस् यो घटनापछि नेटो गठबन्धन भित्रको एकता अरु कमजोर बने र नेटोमा अमेरिकाको नेतृत्वप्रति गम्भीर प्रश्न उठ्ने संभावना निकै बढेर गएको छ।

अमेरिकाको गगनचुम्बी जुम्ल्याहा भवनमाथि ९ सेप्टेम्बर २००१मा अपहरित हवाई जहाजद्वारा आक्रमण भएपछि त्यसका योजनाकार मानिएका ओसामा बिन लादेनलाई तालिबानको सरकारले अफगानिस्तानमा शरण दिएको छ भन्ने बहानामा अमेरिकी नेतृत्वको नेटो गठबन्धन सेनाले अफगानिस्तानमाथि सैन्य

प्रकाशित समाचार अनुसार अफगान युद्धमा जम्मा २,४१,००० जना मानिस मारिएका थिए। ती मध्ये अमेरिकी सेना २,४२२ जना, सुरक्षा विभागका कर्मचारी ६ जना, अमेरिकी ठेकेदारहरू ३,९३६ जना, अन्य सहयोगी सेना १,१४४ जना, करिब ६९,००० जना अफगान सेना र पुलिस, ९,३१४ जना पाकिस्तानी सेना तथा पुलिसहरू, अन्दाजी ४७,००० अफगान र २४,००० पाकिस्तानी नागरिकहरू र अफगानिस्तानमा ५१,००० तथा पाकिस्तानमा ३३,००० भन्दा बढी विद्रोही लडाकाहरूको त्यो युद्धको क्रममा हताहत भएको थियो। त्यो बाहेक यस दौरानमा १३६ जना पत्रकार र ५४९ जना मानवअधिकारकर्मी पनि मारिएका थिए। त्यसपछि वितेका ४ महिनामा यो सङ्ख्या अरु थपिएको कुरा स्वतः सिद्ध छ। यी बाहेक अमेरिकाका मात्र २०,००० भन्दा बढी अमेरिकी सैनिकहरू घाइते भएको कुरा उक्त पत्रिकाले उल्लेख गरेको छ।

फेरि, उक्त पत्रिकाले लेखेको छ, अन्दाजी दुई दशक लामो अफगान युद्धका क्रममा संयुक्त राज्य अमेरिकाको मात्र २२ खर्व ६० अर्व अमेरिकी डलर खर्च भएको छ। यसमा आजीवन औषधी उपचार गर्नु पर्ने घाइते सेना वा अन्य कर्मचारीहरूको स्वास्थ्य खर्च समावेश गरिएको छैन। त्यो सबै जोडदा यो अझ अरु बढ्ने कुरा स्वतः सिद्ध छ। विश्व बैङ्कले तयार पारेको प्रतिवेदन अनुसार २०२०मा अफगानिस्तानको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन १९ अर्व ८१ करोड अमेरिकी डलर बराबर थियो। यसबाट के प्रस्ट हुन्छ भने २० वर्षभित्र अफगान युद्धको क्रममा अमेरिकी साम्राज्यवादले अफगानिस्तानको ११४

वर्षमा हुने कुल गार्हस्थ्य उत्पादन भन्दा पनि बढी रकम खर्च गरेको छ।

यतिबेला एउटा गम्भीर प्रश्न अगाडि आएको छ। यति धेरै जनधनको क्षतिपछि अमेरिकाले अफगान युद्धबाट के हात पायो ? जवाफ छोटो छ, एकजना 'आतङ्ककारी' ओसामा बिन लादेनको लासको फोटो। तर यसको बदलामा हिजो आफैले दुश्मन करार गरेको तालिबान लडाकालाई अफगानिस्तानको सत्ता सुम्पेर अमेरिकी सेना 'अतुलनीय साहस, व्यवसायिकता तथा सङ्कल्पसहित' स्वदेश फर्केको छ भनी अमेरिकी राष्ट्रपति जो बाइडेनले अमेरिकी सेनाको प्रशंसा गर्न लाचार भएका छन्। यी समग्र तथ्यहरूले के कुरा पुष्टी गर्दछन् भने २० वर्ष लामो अफगान युद्धमा अमेरिकाको सर्मानक हार भएको छ र यसले भियतनाम युद्धका क्रममा भएको

पनि छन्। ऐतिहासिक कालदेखि नै बाह्य शक्तिले यी समुदायको अन्तर्विरोधमा खेलेर अफगानिस्तान माथि रजाई गर्दै आएका छन्। अहिले त्यहाँ बनेको अत्यन्त तरल अवस्था साम्राज्यवादीहरूका लागि फेरि अनुकूल स्थिति बनेको छ। पुनर्निर्माणको नाममा विभिन्न रूप रंगका साम्राज्यवादी शक्तिहरू त्यहाँ प्रवेश गर्ने छन् र तिनले विभिन्न समूहलाई उचालेर अफगानिस्तानलाई पुनः आफ्नो क्रिडास्थल बनाउने छन्। आउने दिनमा अफगानिस्तान अफ गम्भीर गृहयुद्धमा फस्ने संभावना बढेको छ। त्यसका लक्षणहरू देखिन थालिसकेका छन्।

अर्कोतिर, अहिले सत्तामा आएको तालिबान मध्ययुगीन सामन्ती चेत र सारिया कानूनको आधारमा सत्ता सञ्चालन गर्ने एउटा प्रतिक्रियावादी शक्ति हो। अमेरिकीसँग लड्यो त्यो एउटा कुरा

अमेरिकी हारलाई समेत माथ गरेको छ। त्यति मात्र होइन आतङ्कवादलाई परास्त गर्ने निहुँमा २० वर्षसम्म निर्दोष अफगानी जनतालाई आतङ्कित बनाउने अमेरिकी साम्राज्यवाद आतङ्ककारी कि एकजना व्यक्ति ओसामा बिन लादेन आतङ्ककारी ? यति बेला यो प्रश्न विश्वका न्यायप्रेमी जनताको मनमाक्षिप्तमा गहिरो गरी उब्जिएको छ। स्पष्ट छ, आम अफगानी जनता र विश्वभरिका उत्पीडित जनताको नजरमा अमेरिका विश्वको एक नम्बर आतङ्कवादी ठहरिएको छ।

अमेरिकाले अफगान युद्धमा ठुलो जनधनको क्षति त बेहोरेकै छ। यो सबैले देखेको कुरा हो। त्यो भन्दा पनि ठुलो क्षति अमेरिकी साम्राज्यवादको विश्व जनमतका सामु विश्व नेताको हैसियतमा गम्भीर धक्का लागेको छ र विश्वका उत्पीडित जनताको मनमाक्षिप्तमा अमेरिका आतङ्ककारी देशको रूपमा दर्ज भएको छ। यो अमेरिकाका लागि निकै महङ्गो पर्ने छ। पटमूर्खले आफ्नै खुट्टामा खसाल्न दुःखा उचाल्छ भनेको यही हो। अब अर्को प्रश्न अगाडि आउँछ। अमेरिकी नेतृत्वको नेटो सेनाले अफगानिस्तान छाडेपछि त्यहाँका जनताले राहतको अनुभूति गर्लान् ? त्यो संभव छैन। यसका पछाडि कारण छन्। पहिलो कुरा अफगानिस्तान एउटा बहुभाषिक तथा बहुजातीय र कविला संस्कृतिको प्रभाव रहेको मुस्लिम समुदायको बसोबास भएको देश हो।

त्यहाँ सुन्नी समुदायको अत्यधिक बाहुल्य रहेको छ। त्यहाँको संविधानले पास्तुन, ताजिक, उज्बेक, आइम्याक, तुर्कमेन, बलोच लगायत १४ ओटा जातीय वा भाषिक समूहलाई राष्ट्रिय मान्यता दिएको छ र त्यहाँ यी बाहेक अरु समूह

हो, तर त्यो सच्चा साम्राज्यवाद विरोधी देशभक्त शक्ति होइन, अन्धराष्ट्रवादी शक्ति हो। आफूलाई सत्तामा टिकाइराख्नका लागि तालिबानको नेतृत्व पुनः अमेरिकी पोल्यामा नजाला भन्न सकिन्छ। त्यसका सङ्केतहरू दोहा वार्ताकै क्रममा देखिन थालिसकेका थिए र अमेरिकाले तालिबानसँग दोहामार्फत कूटनीतिक सम्बन्ध विस्तार गर्ने र त्यहाँको विकास निर्माणमा सहयोग गर्ने कुरा पनि बताइसकेको छ। आखिर जेहोस् अफगान जनताले तालिबान सरकारबाट राष्ट्रिय स्वाधीनता, जनतन्त्र र जनजीविकाको कुनै क्षेत्रमा पनि राहत महसुस गर्न पाउने छैनन्।

अफगानिस्तान एउटा अर्ध-सामन्ती तथा अर्ध-औपनिवेशिक देश हो। साम्राज्यवाद र धरेलु प्रतिक्रियावाद (सामन्त, दलाल तथा नोकरशाही पुँजीवाद) अफगानिस्तानको राष्ट्रिय स्वाधीनता, जनतन्त्र र जनजीविका सहित अग्रगमनका बाधक शक्ति हुन्। साम्राज्यवाद र धरेलु प्रतिक्रियावादको गठबन्धनबाट बनेको अफगान प्रतिक्रियावादी सत्ता तथा व्यवस्था नै त्यहाँका जनताको प्रमुख दुश्मन हो। मार्क्सवाद-लेनिनवाद-माओवादको वैचारिक मार्गदर्शन, सर्वहारा वर्गको नेतृत्व र आम किसान, मजदुर सहित सम्पूर्ण शोषित वर्ग र उत्पीडित जातीय तथा भाषिक समुदायको एकतामा आधारित नयाँ जनवादी क्रान्ति हुँदै वैज्ञानिक समाजवाद मात्र अफगान जनताको मुक्तिको एकमात्र बाटो हो। साम्राज्यवादीहरूको चलखेल र प्रतिक्रियावादी शक्तिहरूका बीचमा हुने सरकारको फेरबदलबाट कुनै पनि उत्पीडित देशले स्वाधीनता प्राप्त गर्न र त्यहाँका श्रमजीवी जनताले मुक्ति पाउन सम्भव छैन। भदौ १६, २०७८

मार्क्सवादको गहिरो अध्ययनको आवश्यकता र महत्व

● हुकुम्बहादुर सिंह ●

मार्क्सवादी किताबहरूको अध्ययन धेरैले गर्दछन् र त्यसबारे धेरैले ज्ञान प्राप्त पनि गर्दछन्। तर मार्क्सवादलाई क्रान्ति र परिवर्तनका लागि एउटा मार्गनिर्देशक सिद्धान्तको अत्यावश्यक आधारभूत पक्षका रूपमा गहिरोगरी बुझ्न सकिरहेको पाइदैन।

यो भनेको आफ्नो दैनिक कार्यहरूमा लागु गर्न सिकने हो। जसले आफ्नो व्यवहारमा महत्वपूर्ण सुधार र परिवर्तन गर्न सक्छ। सारमशमा मार्क्सवादी-लेनीनवादी-माओवादी सिद्धान्तको प्रकाशमा कुनै व्यक्तिको व्यवहारका लागि एउटा साँचो(पेचकिला) हो।

एउटा कम्युनिस्ट पार्टी कार्यकर्ताका रूपमा व्यक्तिगत

र समग्र पार्टीको दुवै रूपमा प्राय जसो आफ्नो वोरीपरीको विश्वलाई बुझ्ने र त्यसबारे व्यख्या विश्लेषण गर्ने काम केवल सिमित अध्ययन र अनुभवहरू अनुसार गरिन्छ र त्यसकारण स्वतः त्यसबाट निष्केका निष्कर्षहरू प्राय जसो गलत हुन जान्छन् वा गलत निष्कर्ष निकालिन्छ। यसको विपरित मालेमाको एउटा सही बुझाइले यस्ता खराबीहरूमाथि विजय प्राप्त गर्न मद्दत गर्दछ। कैंयो पटक एउटा सतही प्रकारको बुझाइले कार्यकर्ताहरूलाई निश्चित पार्टी निर्णयहरूका परिपत्र र नेताहरूले व्यक्त गरेका भनाइ र अडानका अगाडि बढ्न उत्प्रेरित गर्दछ र तिनीहरूले मार्क्सवादी सिद्धान्त र पार्टी निर्णयको स्पीरिटर र मूल तत्वलाई बुझ्ने सक्दैनन्। अनि अनाहकमा आलोचनाको विषय वन जान्छन्। यस्ता कामिकमजोरीबाट मुक्त हुनका लागि पनि मालेमाको गहिरो अध्ययन आवश्यक छ। मालेमाको गहिरो अध्ययनद्वारा यस्ता गलतीहरू, कामिकमजोरीबाट मुक्त हुन सकिन्छ।

मालेमाबारेको अध्ययनद्वारा विश्व क्रान्तिका सकारात्मक र नकारात्मक अनुभवहरूबाट सिक्न सकिन्छ। यसमा रहेका असल चीजहरूबाट सिक्ने र आफ्नै व्यवहारमा असल र खराब के हो त्यसलाई छुट्ट्याउनका लागि सिकने हो। सबै प्रकारका अवसरवादलाई चिन्न, त्यसको आलोचना गर्न र त्यसका विरुद्ध लामन सिकने हो। विचार पहिलो र प्रधान हो।

मालेमाबाट एउटा 'प्रयोगात्मक-व्यवहारिक' सिद्धान्त हो। जसको मतलब कार्यान्वयन गरिनु पर्ने र व्यवहारमा लैजाँने

पर्ने विषय हो। अनिर्गन्त वर्गसंघर्षहरूका दौरानमा यो सिद्धान्त आफै उत्पत्ति र विकास भएको हो। त्यसकारण ठोस भौतिक परिस्थितिहरू र सामाजिक अभ्यासको बुझाई आवश्यक छ, जसबाट हुँदै सर्वहारावर्गका महान गुरुहरू-मार्क्स, एङ्गल्स, लेनिन, स्तालिन र माओले पता लगाएका थिए। र यसका आधारभूत सिद्धान्तहरूको प्रतिपादन गरेका थिए।

यसरी मालेमाको उत्पत्ति र विकासको ऐतिहासिक प्रक्रियासँग मिलान नगरी कसरी मार्क्सवादलाई बुझ्न सकिन्छ। जसले मार्क्सवादलाई बुझ्न आवश्यक ठान्दैन र संशोधनवादलाई बुझ्ने कोशिस गर्दछ, अनि त्यस्ताको मार्क्सवादीको आधारमा गरिने व्याख्या र विश्लेषण स्वतः मार्क्सवाद विरोधी हुन्छन्।

सामाजिक आर्थिक अवस्थाहरू, मुख्य राजनीतिक र वर्गसंघर्षका विभिन्न रूपहरू, जसले मालेमाको जन्म र विकास भयो र कुनै पनि निश्चित पक्षबारे विस्तृत रूपमा बुझ्नका लागि अध्ययन, अध्ययन र फेरि पनि अध्ययन नै आवश्यक छ। त्यसकारण विचारको विकासको गतीशील पक्ष बुझ्नका लागि र कस्तो ऐतिहासिक अवस्थाहरू, वातावरणहरूमा कुनै चीज आँडिएका हुन्छन् र सिद्धान्त यसैमा जन्मन्छ भनेर बुझ्नका लागि पनि मार्क्सवादी अध्ययनको आवश्यकता पर्दछ।

वर्तमानमा नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलन साँचो अर्थमा सर्वहारावादी रहन कठिन देखिएको छ। कम्युनिष्टको नाममा अनेकौं संसदवादी कम्युनिष्टहरूको वर्चस्व छ। तै पनि अहिले

नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलनभित्र राजनीतिक धुविकरण समुद्रको पिंधमा आएको ज्वारभाटा जस्तै भएको छ।

समुद्रको पिंधमा बसेका माछालाई मात्रै थाहा हुने, अरूहरू त्यसबारे वेखबर भएजस्तै। सारमा के हो भने नेपाली कम्युनिष्ट आन्दोलनमा अहिले दक्षिणपन्थी संशोधनवादी धारा नै इतिहासमै सबैभन्दा बलियो देखिएको छ। माओवादी आन्दोलनले १० वर्षसम्म जनवादी क्रान्तिका लागि शस्त्र विद्रोह सञ्चालन त गरेको थियो। यति छिट्टै कसरी आफूलाई क्रान्तिकारी धारामा गुणात्मक रूपले फड्को हाल्न असमर्थ भयो, महान् बहसको आवश्यकता छ।

यो सही हो सिद्धान्तः नेपालको सन्दर्भ र साथै अन्तर्राष्ट्रिय कम्युनिस्ट आन्दोलनको वर्तमान सन्दर्भमा मार्क्सवाद-लेनिनवाद-माओवादलाई क्रान्तिको मार्गदर्शक सिद्धान्त मान्नेहरू नै क्रान्तिकारी कम्युनिष्टहरू हुन्। सही मार्क्सवादी कम्युनिष्टहरू हुन्। यद्यपि अहिले तिनीहरू विभिन्न गुट उपगुट र स-साना समूहमा विभाजित छन्।

नयाँ जनवादी क्रान्तिको कार्यभार पुरा गर्ने महान उद्देश्य पुरा गर्न थिने स-साना कम्युनिस्ट घटकहरूलाई समेटेर नयाँ ढङ्गको पार्टी निर्माण अहिलेको आवश्यकता भएको छ। र त्यसका लागि समग्र कम्युनिस्ट आन्दोलनभित्र वैचारिक, सैद्धान्तिक, व्यवहारिक विचलन एवं गैर सर्वहारा वर्गीय चिन्तन र दृष्टिकोणका अवशेषहरू काफि छन् र ती आफैमा गैरसर्वहारा चिन्तन र व्यवहार हुन्। यीनीहरूबाट मुक्तिका लागि प्रथम पार्टी पड्कीतिभ्र्र आन्तरिक रूपमा सुदृढकरण र सुदृढकरण बाँकी ६ पेजमा

भ्रष्टिकरणको जालो

सबैभन्दा ठूलो भ्रष्टिकरण राजनीतिको क्षेत्रमा व्याप्त छ । विश्वमा अजेय दर्शनको रूपमा मानिएको द्रन्दात्मक भौतिकवादलाई आदर्श मान्नेहरू ज्याक डेरिडाको पछि पछि दौडन थालेका छन् । भ्रष्टिकरणलाई पर्खाल लगाएर छेक्न सकेनौं भने भोली सिङ्गे देश टुक्रिने खतरा बढ्ने छ । हामी सजग हुन सकेनौं भने हाम्रा मूल्य मान्यता धरासायी भएको हाम्रा सन्ततिले पत्तो पाउने छैनन्

● मोदनाथ मरहट्टा ●

समाज सञ्चालनमा केही नीति, विधि, कानून, नियमहरू हुन्छन् । कतिपय ऐन नियम राज्यले नै निर्धारण गरेको हुन्छ भने कतिपय अलिखित तर सर्वमान्य हुन्छन् । धर्म, संस्कृति, परम्परा, विचार राजनीति, दर्शन आदिको क्षेत्रमा सीमा परिधिको निर्माण र लागु गरिएको हुन्छ । युगको विकास र परिवर्तन हुँदै आउँदा कतिपय पुराना विषयहरू मेटिन्छन् र नयाँ मान्यताहरू आउँछन् । युगको गति एकैनाश भइरहेँदैन, फेरिन्छ, फेरिई रहन्छ ।

फेरिने मामिलामा कतिपय विषयहरू सोभो सपाट र विवेकशील रूपले विकसित हुन्छन् भने कतिपय विषयहरू दिक्क लाग्दो र भ्रष्टिक हुन्छन् । भ्रष्ट शब्दले विग्रनु, भक्तनु, गिर्नु भन्ने बोध गराउँछ । भ्रष्टआचरण भन्नाले बिग्रैको वा नीति नियमको उल्लङ्घन गर्ने चरित्र भन्ने बुझाउँछ । हाम्रो समाजमा भ्रष्टाचार भन्नाले सरकारी कर्मचारी वा राजनीतिक नेता कार्यकर्ताले पदीय आचरणको दुरुपयोग गरी धन आर्जन गरिएको भन्ने बुझिन्छ । भ्रष्टिकरण भन्नाले भइरहेको अवस्था विगारुनु वा भ्रष्ट परम्परा बसाल्नु भन्ने बुझिन्छ ।

भाषा हाम्रो गहना हो । परम्परित

भाषाको तुलनामा चालु भाषा धेरै विकसित भइसकेको छ । हाम्रो देशको मूल भाषा नेपाली भाषा हो यसलाई खस भाषा पनि भनिन्छ । यो भाषाको जननी संस्कृत भाषा हो तर अहिले यो भाषालाई भ्रष्टिकरण गर्न थालिएको छ । हरेक भाषामा आ-आफ्नै मूल शब्द हुन्छन् । बाहिरी भाषाबाट कुनै शब्दहरू पाहुना बनेर आएका हुन्छन् । ती शब्दहरू रैथाने भाषासँग नेपाली शब्द भएर खल्छन् । अर्का एक थरी शब्दहरूलाई हामीले जबरजस्त भित्थ्याएका छौं र उनीहरूले हाम्रो नेपाली शब्दहरूलाई अतिक्रमण गरिरहेका छन् । यस्ता शब्दहरू प्रयोग गरिरहेँदा हाम्रो भाषामा भ्रष्टिकरणको शुरुवात भएको छ । परिवार नै हाम्रो पहिलो पाठशाला हो । हामीले बाबु नानीहरूलाई 'बा' 'आमा' सिकाउनुको सट्टा ड्याड र मम सिकायौं । हामीले घरबाट विद्यालय पठायौं, त्यहाँ गुरु होइन सर भन्न लगायौं, विद्यालयका गुरु र गुरुआमाहरू सर र मिस त हुनुभयो कालोपाटी ब्याकबोर्ड भयो । हाँजीरी वही रजिस्टर भयो । कार्यतालिका स्टाँड भयो । सामेली होइन एसेम्ब्ली गरियो । कार्यालयलाई अफिस भनियो । भएका मूल शब्द थन्क्याइयो र नयाँ नयाँ शब्द

भित्थ्याइयो । हुँदा हुँदा अङ्ग्रेजी भाषालाई जबरजस्त सबै विषयमा घुसाइयो । यसरी भाषाबाट भ्रष्टिकरणको शुरुवात गरियो । भाषामा मात्र होइन लवाई खवाईमा भ्रष्टिकरण गरियो । हुँदा खाँदाको नयाँ सुरुवाल काटेर कुरूप बनाइयो । सुँडा, पुट्टा र तिप्रा वरपर काटेर च्यातेर अर्ध नम बनाइयो । तपाईं वा मेरी छोरी चाल्ने जस्तो च्यातिको परिधान पहिरिएर सभ्य नागरिकको दावी गर्न थालिनु ।

संस्कार संस्कृतिलाई परिमार्जन गर्ने नाउँमा हामीले मूल अवस्थालाई निषेधात्मक रूपमा ग्रहण गर्न थाल्यौं । परम्परागत चल्दै आएका वैज्ञानिक संस्कारमाथि भ्रष्टिकरणको जालोले छपक ढाकन थालेको छ । पारिवारिक संरचना विघटन हुनु, सामाजिक सम्बन्ध भक्तिनु र पश्चिमा आदर्श पच्छ्याउनु आम संस्कृति बन्ने खतरा बढ्दै गएको छ । नारी स्वतन्त्रताका नाममा विवाह पूर्वको शारीरिक सम्बन्ध वा स्वतन्त्रताको निहुमा सम्बन्ध विच्छेद मौलाउँदै गएको छ । धार्मिक स्वतन्त्रता वा धर्म निरपेक्षताको नाममा पौराणीक दर्शनको विपटन गयो । धर्मलाई ऐच्छिक बनायौं, यो ठिक हो तर पोप र बाइबललाई ढोका खुल्ला गर्यौं । परोपकारलाई ममोपकारमा विनिर्माण

गर्नौं । म र मेरो मात्र दुनियाँ ठान्यौं । अर्कालाई होच्याउने, निचोर्ने र खुट्टा तान्ने प्रवृत्तिलाई बहादुरी ठान्यौं । मुखले एउटा कुरा बोल्छौं तर व्यवहारमा उल्टो गर्छौं । हामी एकाइसौं शताब्दीमा सय गरिरहेका छौं । यो युग विज्ञानमय छ । हामी हातहातमा विज्ञानको संयन्त्र लिएर संसार विचरण गर्छौं । विज्ञान हाम्रा लागि वरदान भएको छ । तर यही विज्ञानलाई भ्रष्टिकरण गरेर हामी सभ्य र शालिन बन्छौं । प्रकृतिले छोरा र छोरीलाई बराबर अस्तित्व दिएको छ । कानून संविधान सबैतिर समान मान्यता छ तर यही विज्ञानलाई भ्रष्टिकरण गरेर आमाको गर्भभित्रकी छोरीहरूको जीवन सखाप पार्न हामी उद्यत छौं ।

सबैभन्दा ठूलो भ्रष्टिकरण राजनीतिको क्षेत्रमा व्याप्त छ । विश्वमा अजेय दर्शनको रूपमा मानिएको द्रन्दात्मक भौतिकवादलाई आदर्श मान्नेहरू ज्याक डेरिडाको पछि पछि दौडन थालेका छन् । भ्रष्टिकरणलाई पर्खाल लगाएर छेक्न सकेनौं भने भोली सिङ्गे देश टुक्रिने खतरा बढ्ने छ । हामी सजग हुन सकेनौं भने हाम्रा मूल्य मान्यता धरासायी भएको हाम्रा सन्ततिले पत्तो पाउने छैनन् ।

श्रम गन्तव्य कि मरण गन्तव्य ?

□ राम नेपाली

श्रम गन्तव्यबाट दैनिक सरदर ४/५ जना नेपाली युवाहरू लास बनेर स्वदेश फर्केको समाचारहरू हामीले सञ्चार माध्यमहरूमा पढ्दै आएका छौं । यस्तै खाले विभत्स समाचार फेरि आज (भाद्र १३ गते) सञ्चार माध्यममा सुने। त्यो समाचार एनेष्टी इन्टरनेशनल भन्ने अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकारवादी संस्थाले हालै सार्वजनिक गरेको प्रारम्भिक प्रतिवेदन हो। जसको अनुसार कतारमा मात्र विगत १० वर्षमा १८८४ नेपाली श्रमिकहरूले ज्यान गुमाएका छन्। उक्त प्रतिवेदनले मृत्युका केही कारणहरू पनि खुलाएको छ। कारणहरू क) कठिन शारीरिक श्रम, ख) अत्याधिक गर्मीमा श्रम गर्नु पर्ने, ग) दैनिक बढी समय श्रम गर्नु पर्ने, आदि। यो कहाली लाग्दो खुलासा

भारत बाहेक नेपाली युवाहरूको १० भन्दा बढी प्रमुख श्रम गन्तव्यहरू मध्येको एउटा देशको मात्र हो। एवम् प्रकारले सबै गन्तव्य मुलुकमा गएका नेपाली श्रमिकहरूको मृत्युको आँकडा कस्तो होला ? बेरोजगारीको समस्या नेपाली युवाहरूको तात्कालिक जल्दोबल्दो समस्या हो। राज्यले उनीहरूलाई स्वदेशमै सुरक्षित रोजगारी दिन सकेको छैन। बदलामा उनीहरूलाई सस्तो पारिश्रमिकमा गाह्रो काम, जोखिमयुक्त काम र फोहोर काम गर्नु पर्ने असुरक्षित गन्तव्यमा जान बाध्य पारिरेहेका छन्। नेपाल सरकारको वैदेशिक श्रम विभाग र म्यानपावर कम्पनीहरूले अदक्ष र अर्धदक्ष युवाहरूलाई गलत सुचना र गलत प्रलोभन समेत देखाई त्यस्ता असुरक्षित र जोखिमयुक्त कामहरूमा पठाइरेहेका छन्। अन्य

जे जे कारणले कतारमा त्यति धेरै नेपाली युवाहरूको ज्यान गएको भएता पनि नेपाल सरकारको र सम्बन्धित पक्षहरूको गलत नीति र स्वार्थ प्रमुख कारण हो।

नेपाली युवाहरूको समस्याहरूको बारेमा हामी सचेत र राजनीतिमा लागेका युवाहरूले बृहत्तम बहस र विमर्शहरू गर्दै आएका छौं। पार्टी र पार्टी निकट युवा संगठनहरूले जागरणको तह र संघर्षको माध्यमबाट युवाहरूको मुद्दाहरू उठाइरेहेका छन्। उठाइरेहेका छौं। नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (क्रान्तिकारी माओवादी) र सो पार्टी निकट क्रान्तिकारी युवा लिंग, नेपालले नेपाली युवाहरूको तात्कालिक र दिर्घकालिन समस्या एवं समस्याहरूको समाधानका उपायहरूको बारेमा लामो र चरणबद्ध संघर्षहरू गर्दै आएको छ र संघर्षरत छ। युवाहरूलाई

स्वदेशमै रोजगार देउ, होइन भने बेरोजगार भत्ता देउ भन्ने नारा मार्फत सो पार्टी र संगठनले नेपाली युवाहरूको रोजगारीको सन्दर्भमा उठाएको समाधानको उपायसहितको तात्कालिक मुद्दा हो। मुद्दा जायज तथा सान्दर्भिक छ। जुन मुद्दा इमान्दार एवं क्रान्तिकारी नेतृत्व र युवाहरूले जोडतोडका साथ उठाइरेहेका छन्।

तर जसका निमित्त मुद्दा उठाइएको छ, त्यो लक्षित समुहले त्यसलाई आत्मसात गरी नेपाल सरकारलाई लागू गराउन बाध्य पार्नको लागि संघर्षमा आउन चाहिरहेका छैनन्। उनीहरू बरु दलाल तथा प्रतिक्रियावादी सरकार र त्यसको छत्रछायाँमा मानव तस्करी गर्न खुलेको अखडाहरूमा अन्धाधुन्ध धार्इरेहेका छन्। सजिलो तवरबाट रोजगारी पाउने र धन कमाउने ध्याउनुमा कष्ट

र मृत्युको सुरुङ्गमा पुग्ने टिकट काट्दैछन्। उता जनविरोधी एवं दलाल राज्य सञ्चालकहरू हाईसुखले ती निमुखा युवाहरूको रगत पसिनामा होली खेल्नमै मस्त छन्। ती युवाहरूको जीवन रक्षा र सुरक्षित रोजगारीको सुनिश्चितताको बारेमा के को चासो र चिन्ता !

त्यसैले नौजवान नेपाली युवाहरूमा युगचेतनाको जाजरण ल्याउनु अत्यन्तै खाँचो छ। तिनै युवाहरूको नेतृत्व र सहभागितामा नेपालको प्रतिक्रियावादी सत्ता र दलाल नेताहरूलाई विस्थापित गरी युवाहरूको जनगणतान्त्रिक व्यवस्था स्थापना नहुँदासम्म श्रमगन्तव्यबाट नेपाली युवाहरूको लास हजारको सङ्ख्यामा होइन लाखको सङ्ख्यामा हवाई अड्डामा उत्रिने रहनेछ। सम्बन्धित सबैमा चेतना भया।

माक्सवादीको...

अभियानहरू संचालन गरेर क्रान्तिकारी रूपान्तरण गर्नको लागि व्यवस्थित रूपमा माक्सवादी अध्ययनको महत्व र आवश्यकता भन्न बढेको छ।

अनि मात्रै पार्टीलाई सिद्धान्तनिष्ठ, एकतावद्ध र लडाकु तथा क्रान्तिकारी पार्टी बनाइ राख्न मद्दत गर्दछ। माक्सवादी अध्ययनद्वारा पार्टीलाई वैचारिक, सैद्धान्तिक एवं व्यवहारिक रूपान्तरणको ढोका खोल्न सकिन्छ। सबै स्तरका नेतृत्वकारी कमेडेडहरू र आम सदस्यहरूमा रहेका गैर सर्वहारा चिन्तलाई हटाई सर्वहारा वर्गीय चिन्तन तथा दृष्टिकोणबाट शिक्षित तथा प्रशिक्षित पार्नु अर्थात् तिनलाई गैर सर्वहारा चिन्तन र व्यवहारबाट मुक्त पार्न व्यवस्थित रूपबाट प्रयत्न गर्नु माक्सवादी शिक्षाको महत्वपूर्ण पक्ष हो। जसले गर्दा कार्यकर्ताहरूले पार्टी र क्रान्तिको लागि बढि दृढ रूपमा, बढी आत्मविश्वासका साथ र बढी सुभ्रुभयुक्त दृष्टाबाट आफ्नो तर्फबाट अधिकतम योगदान गर्न सक्नु।

यसका लागि, पार्टी कार्यकर्ताहरूको वैज्ञानिक चिन्तनको क्रान्तिकारीकरण गर्न तिनको वैचारिक रूपान्तरण गर्न व्यवस्थित योजनावद्ध र नियमित रूपमा प्रयत्न गर्नु

आवश्यक छ। क्रान्तिकारी सिद्धान्तद्वारा निर्देशित क्रान्तिकारी व्यवहार मात्र फलदायी तथा प्रभावकारी हुनसक्ने तथ्यलाई मध्ये नजर गरी त्यसतर्फ सबैको ध्यान जान जरुरी छ।

अहिले तल्लो तहका कम्युनिस्ट कार्यकर्ताहरू र पार्टी सदस्यहरूलाई माक्सवादी अध्ययनका बारे सोच्नो भने प्राय जसोबाट एउटै उत्तर आउँछ कि पार्टीका केन्द्रीय समितिका र उच्च समितिहरूका सदस्यले गहन अध्ययन गर्नु र हामीलाई निर्देशन दिउन त्यही नै काफी छ। अनि पार्टीका प्रायजसो केन्द्रीय समितिका र उच्च समितिहरूका सदस्यहरूले धेरैले महसुस गर्दछन् कि संगठन र संघर्षका अन्य कामहरू यतिविधि धेरै छन् कि सैद्धान्तिक अध्ययनका लागि समय नै मिल्दैन। अर्कोतिर पार्टीभित्र केही अन्य सदस्यहरू छन् जसले महसुस गर्दछन् कि कुनै कामलाई 'सही' तरिकाले गर्नका निमित्त महान गुरुहरूका प्रत्येक कामहरूबारे ज्ञान लिन आवश्यक छ। तिनीहरूले समयको अत्याधिक मात्रा हरेक चीजको अध्ययन गर्ने कोशिसमा विताउछन्। तिनीहरूमा यस्तो प्रभावले पनि काम गरेको हुन्छ कि सही माक्सवादी शिक्षा विना प्रत्येक चीजलाई जो उनीहरू पढ्छन् विना तर्क वा नसोचीकन महान गुरुहरूका प्रत्येक कामहरूलाई धर्म वा सिद्धान्तलाई मान्ने मतका रूपमा विश्वास गर्दछन्।

जसरी प्रचण्डलाई मानेर जनयुद्धमा हजारौ कार्यकर्ता र जनता होमिए तर अहिले धोक्रा खाएको महसुस गर्दछन्। यदि पहिले दृढ नै उनीहरूमा माक्सवादी शिक्षाको साथै क्रान्तिको भट्टि ठुलो खारिदे आएको भए अहिलेको यो विचलनलाई समयमा नै उनीहरूले पहिचान गर्न सक्ने थिए र त्यसलाई वेदमै रोक्न नेताहरूलाई सहयोग र समर्थन गर्ने थिए। स्वयम् प्रचण्ड अहिले पार्टीभित्रका बाहिरका कर्णस र एमालेलाई बढता विश्वास गरेछु भनेर फुल्लाइरेहेका अभिव्यक्ति उनीबाट आइरेहेका छन्। त्यसैले हाम्रो माक्सवादी शिक्षाको अध्ययनमा यी सबै प्रवृत्तिहरूलाई त्यसु आवश्यक छ। प्रत्येक कमेडेडले हाम्रो सिद्धान्त, विचार मालेमाको मूल तत्व, नैसर्गिक प्रकृति, अनिवार्य गुणलाई बुझ्नका लागि प्रशस्त समय अध्ययनमा दिनु आवश्यक छ।

पार्टी स्वतः स्फूर्तताको आधारमा निर्माण नभै त्यसमा पार्टी नेता तथा कार्यकर्ताको सचेत प्रयत्नको आधारमा मात्रै पार्टी अघि बढेदछ। पार्टीलाई अघि बढाउने काममा पार्टी नेता तथा कार्यकर्ताको अहम भूमिका रहन्छ, त्यसैकारण पार्टी कार्यकर्ता भनेका पार्टीको मूट हुन। संगठनको रूप र ढाँचा सधैभरि एउटै र अपरिवर्तनीय रहँदैनन्, वर्गसंघर्षको परिस्थिति अनुसार तिनको आवश्यक हेरफेर र अद्यावधिक बनाइरनु

पर्दछ। क्रान्तिकारी आन्दोलन भनेको प्रतिक्रियावादी व्यवस्थालाई विस्थापित गरी जनताको क्रान्तिकारी व्यवस्था स्थापना गर्ने आन्दोलन हो।

प्रतिक्रियावादी व्यवस्था जसरी संगठित भएको छ र टिकेको छ, आम रूपमा ठीक तिनै ठाउँहरूबाट त्यसलाई विस्थापित गर्नु र ध्वस्त गर्नु पर्छ। जसको विरुद्ध आन्दोलन गरिने हो, त्यसका विरुद्ध जनतालाई गोलबन्द गर्न आमरूपमा तिनै क्षेत्रलाई आफ्नो कार्यक्षेत्र बनाएको क्रान्तिकारी संगठनात्मक व्यवस्थाको निर्माण र परिचालन गर्न पर्छ।

माक्सवादी अध्ययनको प्रमुख उद्देश्य पार्टी सदस्यहरूको वैचारिक, सैद्धान्तिक एवं व्यवहारिक रूपान्तरणका लागि आवश्यक व्यवस्था नै हो। सबै स्तरका नेतृत्वकारी कमेडेडहरू र आम सदस्यहरूमा रहेका गैर सर्वहारा चिन्तलाई हटाई सर्वहारा वर्गीय चिन्तन तथा दृष्टिकोणबाट शिक्षित तथा प्रशिक्षित भएर गैर सर्वहारा चिन्तन र व्यवहारबाट मुक्त हुन आवश्यक छ। यस्तो अध्ययनद्वारा पार्टी कार्यकर्ताहरूले पार्टी र क्रान्तिको लागि बढि दृढ रूपमा, बढी आत्मविश्वासका साथ र बढी सुभ्रुभयुक्त दृष्टाबाट क्रान्ति र परिवर्तनका निमित्त अधिकतम योगदान गर्न सक्छन्।

singhhukum683@gmail.com

□ विनोद सहयात्रीका दुई कविता

सुन्दर गीत कोर्नु छ

मेरो, तिम्रो अनि हाम्रो
यो माटो
जहाँ आँसुका भेलले
भावुकता मुस्कुराएको छ
हाम्रा पूर्खाको पसिनाले
सिंचित भएर
पौरख फुलेको छ
र

□ इन्दोरा अधिकारी

रगतका सिंचाइ लागेर
वीर गाथा फुकेको छ ।
यहाँ आँसु,पसिना र रगतले लेखिएका
वीर पौरखीहरूका
इतिहास मात्र होइन
बर्तमान र भविष्यका
कर्णधार जन्माउने
सपनाहरू समेत कोरिएका छन ।
यो
माटोको इतिहास
डरपोकहरूको
पराजितहरूको
वा
बिकाउहरूको मात्र छैन
अर्थात् बलभद्रहरू मात्रै छैनन
अमर सिंह थापाहरूको साहस
र

भक्ति थापाहरूको
बलिदानको इतिहास पनि छ ।
ओ दलाल
शासकहरू
यो माटोमा
बिदेशी स्वार्थका
विषबृक्ष हुकाउन
मलजल नगर ।
तिनीहरूका प्रभुत्व बिस्तारका
रणनीतिक केन्द्र
स्थापना गर्न
जल, जमिन र जंगल मात्रै होइन
गौरव,पौरख

अस्मिता समेत लुट्न
दाउ गरिरहेका
परचक्रीहरूका
खेताला बन्ने कोशिश नगर ।
हामीले यही माटोमा उभिएर
इतिहासको गौरव गाथा मात्रै होइन
भविष्यको सुनौलो बिहान कोर्नु छ ।
यही माटोमा उभिएर
श्रमजीवीहरूको
उत्पीडितहरूको
मेहनतकसहरूको
न्याय र समानताका हिमायतीहरूको
नयाँ बिद्रोह र विजयको
सुन्दर गित कोर्नु छ ।

यी जनपक्षीय मिडियाहरू खोजी खोजी पढौं !

- www.moolbato.com
- www.daunnews.com
- www.isthaniyapatra.com
- www.navadristi.com
- www.hamrokalapani.com
- www.hamroonline.com
- www.newsabhiyan.com
- वर्गदृष्टि साप्ताहिक
- दाउनी साप्ताहिक
- स्थानीयपत्र साप्ताहिक
- छापामार साप्ताहिक
- नयाँ कोशी मासिक
- दायित्वबोध त्रैमासिक

वर्गदृष्टि र मूलबाटोको लागि लेख, रचना समाचार र विज्ञापन पठाउनेसम्बन्धी सूचना

- लेख, रचना एक हजार (१,०००) शब्दमा नबढाइ, टाइप गरेर पत्रिकाको इमेलमार्फत पठाउन हुन अनुरोध गरिन्छ।
- समाचार पठाउँदा सकभर सम्बन्धित समाचार भन्नेको फोटो अनिवार्य समावेश गर्नुपर्ने छ।
- लेख, रचना पठाउँदा शनिवार बेलुकीसम्म उपलब्ध गराई सहयोग गर्नु हुन अनुरोध छ।
- समाचारको हकमा आइतबारको २ बजे अगाडि उपलब्ध गराइदिनु हुन अनुरोध छ।
- विज्ञापनमा हुन सक्ने गलतीलाई रोक्न विज्ञापनदाताको सहमतिमा टाइप गरेर सूचना उपलब्ध गराउने।
- पत्रिका प्राप्त भइसकेपछि फोन, इमेल वा एसएमएस गरेर व्यवस्थापक वा सम्पादकलाई जानकारी गराइदिनु हुन अनुरोध छ।
- प्रत्येक अंकको भुक्तानी उक्त महिनाको अन्तमा उपलब्ध गराइदिनु हुन अनुरोध गरिन्छ।

सम्पर्क नाम र फोन नम्बर

व्यवस्थापक: हुकुमबहादुर सिंह (९८५९०७६८६८)

सम्पादक: इन्द्र बहादुर राउत (९८५९३८३३०)

इमेल : bargadristi073@gmail.com

कर्णाली प्रदेश संवाददाता- दिनेश बुढा (९८६८०५८२४)

आलोपालो

स्मृतिका पानामा बुबा श्रीनाथ अधिकारी:

□ नारायण अधिकारी

बुबाको राजनीतिक जीवन अखिल, चौम, मशाल, एकताकेन्द्र, माओवादी, एमाओवादी, इयास माओवादी, क्रान्तिकारी माओवादीका संगठनहरूमा पुरै ४२ वर्ष ब्यतित भएको थियो। ४२ वर्षमा राजनीतिक संगत मात्रै हजारौं मान्छेहरूसंग भए होलान्। मलाई २०४५ साल देखि यताको बुबाको राजनीतिक जीवन प्रत्यक्ष रूपमा ज्ञान छ।

त्यसभन्दा अगाडिको राजनीतिक जिवनबारे उहाँ र अन्य नेतृत्व पक्ति बाटै सुनेको हुँ। २०२३ सालमा आमा १२ वर्ष र बुबा ११वर्ष हुँदा उहाँहरूको विवाह भएको रहेछ। २०२३ देखि यताको बुबाको जीवन गाथा आमाले पनि बताउन सक्नु हुन्छ। बुबाको जन्म २०१२ साल साउन ९ गते आइतबार भएको हो। २००२ सालमा जन्मिनु भएका बुबाको दाजु जो बुबाको तुलो बुबाका छोरा हुनुहुन्छ उहाँ बुबा भन्दा १० वर्ष जेठो समेत भएकोले बुबाको बाल्यकाल उहाँलाई पुरै मेसो छ।

१९९६ मा जन्मनु भएका बुबाको भानिज दाइ अहिले ८१ वर्षको हुनु भएको छ, उहाँ बाटै प्रभावित भएर बुबा कम्युनिष्ट पार्टी प्रति भुकाव राख्न पुगु भयो। साहित्य साधनामा लाग्नु भएका डि.आर.पोखरेल मार्फत पार्टी संगठनमा जोडिनु भएको कुरा धेरैलाई उहाँ आफैले बताउनु भएको छ। राजनीतिमा आवद्ध हुँदादेखिको पहिलो पुरा एक दशक अर्थात २०३७ देखि २०४७ सम्म क.वाचस्पती देवकोटासंग मुख्य सहकार्य देखिन्छ।

४० को दसकबाट लामो सहकार्य भएका र अत्यन्तै नजिकबाट चिन्ने नेताहरूमा भवनाथ अधिकारी, राम बहादुर ढकाल, भक्ती प्रसाद लामिछाने, हरिराज अधिकारी, खोप बहादुर काँडेल, एक बहादुर ढकाल हुनुहुन्छ। सुरेश वाग्ले, बासुले पनि अत्यन्तै नजिकबाट चिन्नु हुन्थ्यो उहाँ सहिद भइसक्नु भएको छ। २०४६ पछिको खुला राजनीति र २०४८ को निर्वाचनमा उम्मेदवार बनेपछि बुबालाई नजिकबाट चिन्ने जान्ने घेरा निकै व्यापक भयो। शीर्ष नेताहरूमा बाबुराम भट्टराई, मोहन बैध र देव गुरुडले जति नजिकबाट चिन्नु सक्नु भयो सायदै प्रचण्ड, गौरव, बादल, नारायणकाजीले त्यति नजिकबाट चिन्नु सक्नु भएन कि भन्ने लाग्छ।

परिवार भित्र हामी छोराछोरीलाई भन्दापनि बढी भावना व्यक्त गर्न कान्छी फुपू शान्ता अधिकारीसंग सक्नु हुन्थ्यो। जनयुद्ध प्रारम्भदेखि नै अति जटिल भन्दा जटिल घडीमा समेत भुमिगत बुबा र परिवारको अन्य सदस्यहरूको सुरक्षित भेटघाटको अत्यन्तै कौशलतापूर्वक भेटघाटको चाँजोपाँजो शान्ता दिदीले मिलाउनुहुन्थ्यो।

बुबा सँगै क, ख पढ्ने एउटै उमेरका स्थानेश्वर अधिकारी बाँकी ७ पेजमा

वर्षातको समयमा सावधानी अपनाऔं

- वर्षातको समयमा बाढी, पहिरो, डुबानजस्ता प्राकृतिक प्रकोपबाट ठूलो धनजनको क्षति हुन सक्दछ।
- बाढी, पहिरो, डुबानको जोखिम हुने स्थानहरूमा बस्ती नबसालौं।
- वर्षातको समयमा हुने बाढी, पहिरोजस्ता जोखिम स्थानहरूको पहिचान गरी सुसूचित गराऔं।
- स्थानीय स्तरमा आपतकालीन केन्द्रहरूको स्थापना गरी उद्धार टोली र राहत सामग्रीको जोहो गरौं।
- विपद्को समयमा आपतकालीन केन्द्रमा तुरुन्त खबर गरौं।

नेपाल सरकार

विज्ञापन बोर्ड

साल्ट ट्रेडिङ्ग कर्पोरेशन लिमिटेड द्वारा प्रवर्द्धित **STC** ग्याँस

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

ISI स्टण्डर्डको मित्र बाहिर रबर कोट नै बीचमा रिटलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
उच्च गुणस्तरको रेगुलेटर
पुनः प्रयोग गर्न नसकिने प्लास्टिक रिटल भएको रिगिण्डर
कम्यूटर प्रविधिबाट चल्ने प्लानेट, तौलमा रोक्ने आमा द्रवक हनुहोस्

मेट्रो काठमाडौं ग्या.स इण्डस्ट्रिज लिमिटेड
कुम्भोल पवित्र
सम्पन्न कार्यालय काठमाडौं, काठमाडौं
फोन नं. ८८८८८८, सम्पुर्ण बैक रहेको नक्कलो जम्होरको चल्ने
ईमेल: metro@stnepal.com

साल्ट ट्रेडिङ्ग समूहका उत्कृष्ट खाद्य बस्तुहरू

www.nepalwelhope.com.np

तपाईंको सन्तुष्टि हाम्रो शान हाम्रो पहिचान

बिजय
पेलेट दाना

नेपाल वेलहोप एग्री-टेक प्रा.लि.

भरतपुर-५ चितवन कल्याणपुर फोन नं. ०५६-५९११५३, ५९१७६६, E-mail : info@nepalwelhope.com.np

मुख्य कार्यालय
गैरीधारा, काठमाडौं
फोन: ०१-४४२२९४०/४४२२६०५

शाखा उद्योग-१
टंकीसिनवरी-२, विराटनगर, मोरङ
फोन: ०२१-४२०७००/४२०६९४

शाखा उद्योग-२
कोहलपूर-१४, पार्वतीपूर, बाँके
फोन: ०८१-४०३०८४

नेपालमा पहिलोपटक चिनीयाँ तथा नेदरल्याण्डको उच्च प्रविधिबाट तयार पारिएका कुखुरा, बंगुर तथा गाई मैसीको दानाको लागि